

J.E. van den Brink

*de betekenis van*  
**DE DOOP**



# DE BETEKENIS VAN DE DOOP

Copyright©2011 Rhemaprint  
De betekenis van de doop / J.E. van den Brink  
Uitgave: Rhemaprint, Gorinchem  
ISBN-10: 90-6261-501-5  
ISBN-13: 978-90-6261-501-8  
NUR 707  
Trefw.: Geloofsopbouw  
1966 - Eerste druk  
1968 - Tweede druk  
1976 - Derde, herziene druk  
2011 - Vierde, herziene druk

J.E. van den Brink

*de betekenis van*

# **DE DOOP**

*'Bekeert u en een ieder van u late zich dopen.'* (Handelingen 2:38)

## BIJ DE DERDE DRUK

---

Het is een vreugde voor mijn vrouw en mij, dat nu de derde druk van 'De betekenis van de doop' verschenen is. Het boekje is hier en daar herzien en op verscheidene bladzijden aangevuld ten einde de bedoeling van de doop nog duidelijker te doen uitkomen. Sedert het verschijnen van de eerste druk in 1966 zijn immers de inzichten vermeerderd, zodat wij ook op de eerste stappen die in het Koninkrijk der hemelen gezet worden, meer visie hebben.

Uit ervaring weet ik dat vele christenen door gebrek aan inzicht de kinderbesprenging vasthouden. Het lezen van dit boekje kan hun denken vernieuwen. De doop behoort tot de eerste stenen van het bijbelse fundament. Het is moeilijk, zelfs onmogelijk, in het geloof voort te bouwen, indien de grondslag ondeugdelijk is. Het is mijn bede dat de ongedoopte lezers de uiteenzettingen van de ware doop niet alleen zullen aanvaarden, maar dat zij die zich kinderen Gods weten en wedergeboren zijn, zich ook zullen laten dopen, als aanvang van een geheel nieuw leven in de geestelijke wereld.

De schrijver

Gorinchem, oktober 1976



# *De doop van Johannes*

### **De doop der bekering**

Wanneer de dageraad van het nieuwe verbond aanbreekt, klinkt in de dorpen en steden van het Palestijnse land de oproep van Johannes de Doper: 'Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen' (*Mattheüs 3:2*). Ook de profeten van het oude verbond riepen op tot bekering. Dezen vermaanden het afgevallen volk om zich opnieuw te keren tot God die het eenmaal uit Egypte leidde en om zijn geboden te onderhouden. Maar als Johannes oproept, komt er een nieuw aspect bij. De verandering des harten wordt in verband gebracht met het Koninkrijk der hemelen, dus met de intrede van de mens in het onzienlijke rijk van God. Scherp en duidelijk werd door Johannes gepredikt dat een totale levensvernieuwing noodzakelijk is, als de mens dit Koninkrijk wil binnengaan.

In zijn oude staat is de mens 'dood door overtredingen en zonden' (*Efeziërs 2:1*). Niemand toch kan met de boze contact hebben en leven. Dood zijn betekent gemeenschap hebben met het rijk der duisternis en in dienst staan van de demonen die met de dood bezoldigen (*Romeinen 6:23*). Wanneer iemand zich bekeert, wendt hij zich af van de vijand en overweldiger door wie hij naar de doodgevoerd wordt. Innerlijk scheurt hij zich los van zijn begeleiders en onderdrukkers. Hij luistert niet meer naar de stem van de boze, weigert deze nog langer te gehoorzamen en wil diens werken niet meer ten uitvoer brengen. Hij maakt zijn vermoeide en met de dood verbonden geest los van de duisternis en richt hem op de zon der gerechtigheid, op de heilbrenger en levensvernieuwer, Jezus Christus.

Door het geloof - een functie van zijn geest - grijpt de mens bij zijn bekering in de onzienlijke wereld naar God. Zijn geest zoekt gemeenschap met God die geest is en Deze is zelf ook verlangend Zich met hem te verbinden. Zo wordt gezegd dat de Thessalonicen-



zen zich van de afgoden bekeerd en hun geloof op God gericht hadden (*1 Thessalonicenzen 1:8,9*).

Bij zijn bekering neemt de mens de toevlucht tot God om van Hem vergeving van zonden en het leven te ontvangen. Johannes de Doper kende geen andere weg. ‘Opdat Hij aan Israël zou geopenbaard worden, daarom kwam ik dopen met water’. Tot allen die tot zijn doop kwamen, zei hij: ‘Zie, het lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt’ (*Johannes 1:31 en 29*). De doop van Johannes rustte dus op bekering en had tot doel de afwassing der zonden. Wanneer de zondaar met het kwaad brak en zich tot God wendde, werd zijn schuld vergeven. Zijn doop ging gepaard met belijdenis van zonden. ‘Om de ongehoorzamen te keren tot de gezindheid der rechtvaardigen’ (*Lucas 1:17*).

## **De breuk met het oude verbond**

De doop is de breuk met het oude verbond. Johannes bracht de vergeving en de verzoening der zonden buiten de tempelceremoniën om. Hij sprak niet over zondoffers, maar over het lam Gods. ‘Het volk moest geloven in Hem, die na hem kwam, dat is in Jezus’ (*Handelingen 19:4*). In zijn prediking was geen plaats voor de wetsbetrachting van het oude verbond. Johannes trok de pijlers, waarop de oude bedéling rustte, weg. Het Koninkrijk der hemelen was nabij gekomen. De oproep tot het nieuwe verbond is: ‘Bekeert u en een ieder van u late zich dopen’ (*Handelingen 2:38*). Het water is immers één van de drie getuigen van het nieuwe werk Gods op aarde. De doop in water is de zichtbare handeling, het getuigenis, en de uitbeelding van een onzichtbaar gebeuren in de geestelijke wereld. Het Koninkrijk Gods is onzienlijk en men kan er niet langs vleselijke en natuurlijke weg in komen. Door de doop gaat een mens niet in, maar door zich te laten dopen bewijst hij zijn geloof in de onzienlijke weg, waardoor hij het Koninkrijk Gods is binnengegaan.

Dit hoorden ook de Farizeeën en Sadduceeën, toen zij Johannes verzochten hen te dopen. Deze leidslieden waren niet ‘van boven’ geroepen. Zij bezaten hun positie en aanstelling in de religieuze wereld, steunend op geslacht en partijgroepering. Johannes was de wegbereider van het nieuwe verbond. Zijn roeping was recht-

streeks uit de hemel en niet van mensen. Zijn doop was een directe opdracht van God zelf en berustte niet op enige overlevering: 'Die mij gezonden had om te dopen met water' (*Johannes 1:33*).

Het zal wel na lange discussies en veel aarzelingen geweest zijn, dat de Farizeeën en Sadduceeën het besluit namen zich te laten dopen. Zij konden niet langer ontkennen dat er aan de Jordaan een opwekking begonnen was. Johannes was een onbetaalde rekening van de kerk. Het was niet mogelijk hem en zijn doop langer dood te zwijgen. Men moest terwille van de schare een concessie doen aan deze sektariër, die zonder enige officiële toestemming de duizenden doopte. 'Want zij houden allen Johannes voor een profeet' (*Mattheüs 21:26*). De leidslieden voelden dat zij de nieuwe tijd niet konden tegenhouden. Daarom besloten zij de doop van Johannes in meer kerkelijke banen te leiden en meldden zich ook zelf. Johannes mocht dan een profeet zijn, maar 'ook aan hen waren de woorden Gods toevertrouwd'. Krachtens het verbond van God met Abraham en zijn zaad meenden zij recht op de doop te hebben. In de dag van het oordeel, wanneer de toorn Gods op de aarde geopenbaard zou worden, zouden zij op deze doop kunnen terugvallen en ontkomen.

Johannes werd door hun komst echter niet geïmponeerd. Hij wees hen af, want zijn roeping stond hem te duidelijk voor ogen. Met Johannes viel niet te marchanderen, want hij bezat de gave van de onderscheiding der geesten. Hij onderkende Jezus als het lam van God, maar deze leidslieden trok hij het vrome masker af. 'Adderengebroad, wie heeft u een wenk gegeven om de komende toorn te ontgaan?' (*Lucas 3:7*). Zij begrepen niet dat met de volheid des tijds geheel andere dimensies waren gekomen. Zij verstonden de tekenen der tijden niet. Zij hadden de duivel tot vader en deze had hun een wenk gegeven het voorbijgaande met het nieuwe te verbinden. Kon hij de nieuwe tijd niet tegenhouden, dan zou hij proberen het nieuwe kleed aan het oude vast te hechten. Johannes aanvaardde echter geen enkel compromis inzake de waterdoop. Hij trof de leidslieden in hun kerkelijk besef. 'Beeldt u niet in, dat gij bij uzelf kunt zeggen: Wij hebben Abraham tot vader, want ik zeg u, dat God bij machte is uit deze stenen Abraham kinderen te verwekken' (*Mattheüs 3:9*). In het nieuwe verbond geldt geen lijn der geslachten of een kerk der

vaderen. Iedere natuurlijke afkomst is daar zonder enige kracht en zonder enige rechtsgrond. De Farizeeën en Sadduceeën meenden om de doop te mogen vragen op grond van hun afkomst en hun status in het religieuze leven. Zij waren immers Gods volk en een nieuwe toerusting door bekering en belijdenis van zonden achtten zij overbodig. Maar zelfs de doop van Johannes, hoewel nog niet de volledige doop van het nieuwe verbond, moest worden voorafgegaan door persoonlijke bekering onder belijdenis van zonden en het ontvangen van schuldvergeving. Daarom alleen reeds behoort de kinderdoop niet tot het nieuwe verbond.

Wat de duivel door de Farizeeën en Sadduceeën niet heeft kunnen bereiken, is hem later gelukt door middel van de kinderdoop. Door de doop in de plaats van de besnijdenis te stellen tracht men het nieuwe verbond te maken tot een voortzetting van het oude. De kinderdoop is een van de voornaamste draden, waarmee men het oude en het nieuwe kleeft aan elkaar wil hechten. Omdat bij zuigelingen geen sprake is van bekering, noch belijdenis van zonden waarop schuldvergeving volgen kan, heeft de kinderbesprenging te maken met het natuurlijke voorgeslacht en niet met een onzienlijk Koninkrijk der hemelen. Wie een kind ten doop houdt op grond van het feit dat dit gelovige ouders heeft, leeft nog op oudtestamentische bodem. Want het ware zaad van Abraham bestaat niet uit natuurlijke kinderen, maar uit gelovigen. 'Indien gij nu van Christus zijt (door het geloof), dan zijt gij zaad van Abraham, en naar de belofte erfgenamen' (*Galaten 3:29*).

### **Uit de hemel of uit de mensen?**

Wat zijn doop betrof, kon Johannes zich niet op menselijke voorschriften of inzettingen beroepen. Hij stond in dienst van 'Die hem gezonden had'. Toen men later aan de Here Jezus vroeg krachtens welke bevoegdheid Hij zijn wonderen deed, was het antwoord: 'Ik zal u ook een vraag stellen: Zegt Mij: De doop van Johannes, was die uit de hemel of uit de mensen?' (*Lucas 20:2-4*). Wat begrepen de overpriesters en schriftgeleerden van een bevoegdheid voor hun tijd, die niet rustte op schoolse geleerdheid en menselijk gezag, maar die rechtstreeks uit de onzienlijke wereld

kwam? In dit opzicht verschilden zij weinig van menig kerkelijk gezaghebber in onze dagen.

De tijd was gekomen 'om de harten der vaderen te keren tot de kinderen.' Dit nieuwe geslacht onder leiding van de voor Israëlitische begrippen zeer jeugdige Johannes wees elk compromis met de leer der vaderen van de hand. Wanneer de oudsten zich bij hen wilden voegen, moesten zij zich keren naar de inzichten van deze kinderen! Want ieder die de hand aan de ploeg slaat en achterom ziet, is ongeschikt voor het Koninkrijk Gods.

Aangaande de voorloper sprak de Here Jezus: 'Voorwaar, Ik zeg u, onder hen, die uit vrouwen geboren zijn, is er niemand opgestaan, groter dan Johannes de Doper' (*Mattheüs 11:11*). Deze legde immers de bijl aan de wortel van de oude verbondsboom. Daarom stond hij buiten het tempelplein en in de Jordaan. Bij de kinderdoop wordt deze bijl weer verwijderd en de vermolmde boom weer onderstut.

Bekering en vergeving van zonden zijn onzichtbare zaken. Zij behoren dus tot het Koninkrijk der hemelen. De doop beeldt deze zaken in de zichtbare wereld uit. De dopeling wordt niet naar het water gedragen, maar hij gaat zelf ernaar toe. 'Toen liep Jeruzalem en heel Judéa en de gehele Jordaanstreek tot hem uit, en zij lieten zich in de rivier, de Jordaan, door hem dopen onder belijdenis van hun zonden' (*Mattheüs 3:5 en 6*). Zo is ook de bekering een daad van de mens in de onzichtbare wereld. Velen beweren echter dat de zondaar zich niet bekeren kan. Daarom stellen zij de wedergeboorte vóór de bekering, of zij leren dat bekering en wedergeboorte hetzelfde betekenen. Met deze leer der vaderen wordt echter voor duizenden de weg naar het Koninkrijk der hemelen toegesloten, omdat hun voorgehouden wordt, dat zij zich niet bekeren kunnen, maar dat zij wachten moeten tot God dit doet.

Men beweert dat een geestelijk dode niet horen en daarom zich niet bekeren kan. Jezus zegt evenwel: 'De ure komt en is nu, dat de doden naar de stem van de Zoon van God zullen horen, en die haar horen, zullen leven' (*Johannes 5:25*). Zich bekeren is een daad van de mens en zich laten dopen eveneens. Daarom moeten de ouders hun kinderen niet naar het doopvont dragen of laten dragen, maar zijzelf moesten zich liever eerst naar een plaats begeben 'waar veel water is' om zich daar bijbels te laten dopen.

De vergeving der zonden wordt uitgebeeld door de wassing van het water. Bij besprenging wordt deze symboliek geweld aangedaan. Een hervormde dame vroeg eens aan een rooms-katholiek priester, waar in de bijbel de tekst te vinden was op grond waarvan de kerkklokken met wijwater besprenkeld moeten worden. Antwoorde deze geestelijke: 'Juist naast uw tekst voor de zuigelingenbesprenging!' De kinderdoop is niet uit de hemel, maar uit de mensen. Gods Woord rept er niet van. Wilt u God meer gehoorzamen dan de mensen? En nu, wat aarzelt gij nog? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van zijn naam' (*Handelingen 22:16*).

### *Jezus als dopeling*

#### **Johannes doopt Jezus**

Ieder van de evangelisten in het Nieuwe Testament schenkt grote aandacht aan de doop van Johannes. Naast de geslachtsregisters en de verhalen over de geboorte van Jezus en zijn kindertijd, neemt Johannes de Doper en zijn doop een belangrijke plaats in op de eerste bladzijden van het Nieuwe Testament. In de synoptische evangeliën (Mattheüs, Marcus, Lucas) vinden wij ook driemaal het verhaal van het twistgesprek met de overpriesters en de oudsten, waarbij Jezus de critici het zwijgen oplegde met de vraag: ‘Vanwaar was de doop van Johannes? Uit de hemel of uit de mensen? En zij overlegden onder elkander en spraken: Indien wij zeggen: Uit de hemel, zal Hij tot ons zeggen: Waarom hebt gij hem dan niet geloofd? Doch indien wij zeggen: Uit de mensen, zijn wij bevreesd voor de schare, want zij houden allen Johannes voor een profeet’ (*Mattheüs 21:23-27*).

Hier versloeg Jezus zijn vijanden door zijn inzicht en helderheid van denken. Slechts het kleine aantal leidlieden loochende toen de ware doop van bekering, belijdenis van zonden, vergeving van schuld en afwassing van ongerechtigheid, afgebeeld door de onderdompeling van de dopeling in water. Tegenwoordig is er ook onder het christenvolk een zeer grote categorie die deze doop niet aanvaardt.

Iedere christen behoort grote aandacht te schenken aan de doop van Jezus door Johannes in de wateren van de Jordaan. Het was de eerste stap van de Meester in zijn openbare bediening. Jezus liep van Galiléa naar de Jordaan om zich te laten dopen. Dit was een afstand van bijna honderd kilometer. Daarom moesten de beweegredenen die Hij hiervoor had, wel zeer belangrijk zijn. Ook in onze tijd reizen vele dopelingen weer grote afstanden naar gemeenten, waar zij zich op dezelfde wijze als Jezus kunnen laten dopen.

Met welk een glorie sanctioneerde de Vader de doop van zijn Zoon! De Geest van God daalde op Hem als een duif. Bij deze daad van gehoorzaamheid werd Jezus op bijzondere wijze verheerlijkt. Zijn doop werd door een goddelijke bevestiging boven de normale gebeurtenissen uitgetild, toen de Vader sprak: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb' (*Mattheüs 3:17*). Voor de eerste maal in de geschiedenis werden de namen van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest te zamen genoemd. Zijn doop zag vooruit op de weg die Hij gaan moest om alle gerechtigheid te vervullen, dat is zijn sterven om onze zondesschuld te betalen, en zijn opstanding, opdat wij door zijn kracht als rechtvaardigen zouden kunnen leven (*Romeinen 4:25*). In de verheven doop van Jezus Christus in de wateren van de Jordaan zou voortaan iedere gelovige zijn voorbeeld vinden. Ook wij moeten de weg van sterven en opstanding met Hem gaan. Door Zich te laten dopen aanvaardde Jezus dat deze weg nodig zou zijn om deel te hebben aan het nieuwe verbond en aan het Koninkrijk Gods. Sion zou door recht verlost worden. Toen Jezus uitriep: 'Het is volbracht,' werd aan deze gerechtigheid voldaan. Hij verklaarde toen dat zijn verlossingswerk beëindigd was.

In zijn doop betuigde Jezus dat Hij gewillig was de weg van het kruis te gaan om de mens te verlossen. Zoals Hij Zich later in zijn kruisdood zou identificeren met de zondaar, zo deed Hij dit ook nu reeds in zijn doop. 'En in zijn uiterlijk als een mens bevonden, heeft Hij Zich vernederd en is gehoorzaam geworden tot de dood, ja, tot de dood des kruises' (*Filippenzen 2:8*). Jezus werd niet toevallig gekruisigd, maar Hij stierf vrijwillig de vloekdood, zoals Hij Zich ook vrijwillig door Johannes liet dopen. In zijn doop gaf Hij Zich over voor de zondaar, die zich met Hem zou laten begraven door de doop in zijn dood (*Romeinen 6:3*). De doop van Jezus was niet plaatsvervangend, want dan zouden de gelovigen niet meer gedoopt moeten worden, maar hij was een voorbeeld. Jezus was in alles de eerste van vele broeders, ook in zijn doop.

## Geen besprenging en geen kinderen

Jezus liet Zich door Johannes dopen ook al had deze hiervoor geen bevoegdheid, die ontleend was aan het sanhedrin. Wij willen erop wijzen dat Johannes geen kindertjes doopte. Men bracht deze later tot Jezus, opdat Hij ze zou omarmen, de handen opleggen en zegenen. Jezus werd dan ook niet als zuigeling naar de Jordaan gebracht, maar toen de tijd gekomen was, kwam Hijzelf tot Johannes met het verzoek om gedoopt te worden, evenals alle andere volwassenen. Dit is de goddelijke regel. Johannes protesteerde echter en trachtte Hem ervan te weerhouden. Hij sprak: 'Ik heb nodig door U gedoopt te worden en komt Gij tot mij?' Jezus loste de problemen van Johannes op door te zeggen: 'Laat Mij thans geworden, want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen' (*Mattheüs 3:14,15*).

Johannes, die een rechtstreekse opdracht van God had ontvangen om gelovigen te dopen, was waarschijnlijk zelf niet gedoopt, anders had hij dit verzoek niet gedaan. Wanneer Jezus antwoordt dat op deze wijze alle gerechtigheid vervuld wordt, duidt Hij hiermee aan dat de doop ook voor ieder van zijn volgelingen van groot belang is, teneinde hun gerechtigheid vol te maken. Wanneer zij zich niet laten dopen, blijven zij in ongehoorzaamheid ergens steken op de weg der gerechtigheid.

Johannes dompelde Jezus onder in het water van de Jordaan, want er staat: 'Terstond nadat Jezus gedoopt was, steeg Hij op uit het water' (*Mattheüs 3:16*). 'En terstond, toen Hij uit het water opsteeg' (*Marcus 1:10*). Wanneer Jezus zegt 'aldus', bedoelt Hij dat dit de wijze is, waarop gedoopt moet worden. Hij werd in water gedoopt en na zijn doop steeg Hij op uit het water. In heldere en precieze woorden beschrijven ons deze verzen wat het woordje dopen betekent. Een christelijke doop moet gebaseerd zijn op wat de bijbel leert. Deze kent alleen de doop door onderdompeling. Daarom mogen wij geen andere wijze van dopen toestaan.

Het Griekse woord 'baptizo' betekent volgens de woordenboeken 'onderdompelen'. Luther zei: 'De uitdrukking baptizein is een Grieks woord. Het kan het beste weergegeven worden door dopen. Wij dopen iets in water, opdat het geheel door water bedekt zal worden.' Calvijn zei: 'Het woord dopen betekent onder-



dompeling.’ Dr. G. de Ru concludeert in zijn boek ‘De kinderdoop en het Nieuwe Testament’ bij de behandeling van de werkwoorden baptein en baptizein: ‘De doop is dus oorspronkelijk een doop door onderdompeling.’ Jezus rees op uit het watergraf als eersteling van de nieuwe schepping en als eerste van vele broeders. Wilt u ook ‘aldus’ gedoopt worden? Wilt u de voetsporen van Jezus drukken? Wie slechts met enkele druppels water besprenkeld werd, is niet gedoopt als Jezus.

Geleerde theologen schrijven dikke boeken om de kinderdoop te rechtvaardigen, terwijl de bijbel er geen woord over zegt. Zelfs de proselietendoop in Israël wordt erbij gehaald om aan te tonen, dat kinderen gedoopt moeten worden. Ook hiervoor vindt men geen steun in de bijbel, maar bij enkele rabbijnse geschriften uit de tweede eeuw na Christus. Dr. G. de Ru merkt in verband met deze proselietendoop op: ‘In de eerste plaats vinden wij hier dus, evenals in de oudste christelijke gemeenten, de volledige onderdompeling.’ Wij kunnen ons voorstellen dat het mogelijk was om ook kinderen van proselieten te dopen, want men werd in het oude verbond ingelijfd vanwege de band met het voorgeslacht. Geheel anders ligt dit in het nieuwe verbond. Ook hier worden kinderen gedoopt. Maar dezen zijn ‘niet uit bloed, noch uit de wil des vlezes, noch uit de wil eens mans, doch uit God geboren’ (*Johannes 1:13*).

Het kindschap Gods in het nieuwe verbond is ‘zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsregister’. Hierin is de gelovige aan de Zoon van God gelijk gesteld (*Hebreeën 7:3*). Door het kindschap van God wordt men burger van het nieuwe Jeruzalem, van het onzienlijke Koninkrijk Gods. Het is onmogelijk dat vlees en bloed dit Koninkrijk kunnen beërven. God bevestigt in het nieuwe verbond zijn belofte (des Geestes) aan ieder wedergeboren kind (*Galaten 3:7 en 14; Handelingen 2:39*). Op deze wijze kunnen wij zingen: ‘t Verbond met Abraham zijn vrind, bevestigt Hij van (wedergeboren) tot (wedergeboren) kind.’ Een ieder die door het geloof is ingegaan in het Koninkrijk Gods, geeft daarvan op aarde getuigenis door zich te laten dopen.

## Alle gerechtigheid vervullen

Aanvankelijk weigerde Johannes in te gaan op het verzoek van Jezus om Hem te dopen. Hij predikte immers een doop op grond van bekering en belijdenis van zonden. Wanneer hij dit principe vasthield, konden de rollen beter omgedraaid worden en Jezus hem dopen. Maar de Heer antwoordde hem: 'Laat Mij thans geworden, want aldus betaamt het ons alle gerechtigheid te vervullen' (*Mattheüs 3:15*). Johannes mocht Jezus dopen. Jezus sprak: 'Het betaamt òns,' dat wil zeggen: het past ons dit samen te doen. De Heer bedoelde dat Hij het werk van Johannes zou overnemen en door Jezus te dopen mocht Johannes het nieuwe verbond inleiden. Samen zetten zij de eerste stappen op de nieuwe weg in het Koninkrijk Gods. Dit is de onzienlijke, de hoge weg in de hemelse gewesten.

De breuk met het oude verbond werd door deze daad van Johannes volkomen. Het oude verbond was immers van de aarde, maar het nieuwe verbond is van de hemel, de onzienlijke wereld. Wat de voorloper begonnen was, zou Jezus voltooien. Het natuurlijke hield op en het bovennatuurlijke of hemelse ving aan. Zij gingen samen alle gerechtigheid vervullen. Johannes en Jezus verzinnebeelden in deze doop de gehele weg die God Zich had voorgesteld om de mens te verlossen, dat wil zeggen vrij te maken van het rijk der duisternis en over te zetten in het Koninkrijk Gods. Met deze doop begint het Koninkrijk Gods te functioneren. Dan gaan ook de krachten van de onzienlijke wereld werken: de Heilige Geest daalt neer, duivelen worden uitgedreven, zieken worden genezen en gebondenen worden bevrijd. Menigmaal is Jezus later teruggekeerd naar de plaats waar Hij door Johannes werd gedoopt. Talrijken hebben daar later in Hem geloofd en zij zeiden: 'Johannes deed wel geen enkel teken, maar al wat Johannes van deze zeide, was waar' (*Johannes 10:40-42*). In het nieuwe verbond kan het herboren kind van God wandelen naar het recht Gods en de wetten van het Koninkrijk.

De doop van Johannes sprak over zonden belijden en schuldvergiftenis. De doop van Jezus reikte verder en dieper. Jezus werd gedoopt om 'alle gerechtigheid te vervullen'. Hij bracht de doop in verband met de gerechtigheid of de rechtvaardigheid des geloofs.

Slechts gerechtvaardigden laten zich dopen. Petrus sprak erover dat de doop een bede is van een goed geweten (*1 Petrus 3:21*).

Bij de 'doop wordt dus bewust het nieuwe leven aanvaard. De dopeling wordt met Christus gedoopt. Hij is ook met Christus opgestaan en erfgenaam van God en medeërfgenaar van Jezus Christus geworden. Hij treedt toe 'met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, met een hart, dat door besprenging (met het bloed van Jezus Christus) gezuiverd is van besef van kwaad' (*Hebreeën 10:22*). Wanneer hij opstaat uit het watergraf, belijdt hij niet het zondaar-zijn-tot-de-dood, maar zijn rechtvaardigheid in gemeenschap met Jezus Christus. Vanuit dit levensbeginsel kan hij de zonde overwinnen. Het kind van God zegeviert niet door een belijdenis van zijn slechtheid, maar door te aanvaarden dat hij 'samengegroeid is met hetgeen gelijk is aan zijn dood' en bij zijn verrijzen uit het watergraf dat hij 'samengegroeid is met hetgeen gelijk is aan zijn opstanding' (*Romeinen 6:5*). Wie gelooft, aanvaardt dat 'alle gerechtigheid' in hem of haar tot stand kan komen en op dit geloof laat hij zich dopen.

In zijn doop gaf Jezus getuigenis van het kinschap van God, hoewel Hij dit door geboorte en niet door wedergeboorte verkregen had. Een stem uit de hemel bevestigde dit met de woorden: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb' (*Mattheüs 3:17*). Zij die Hem in het watergraf volgen, zullen eveneens getuigenis geven van het kinschap Gods, maar dan door de wedergeboorte verkregen.

Zuigelingen missen de gerechtigheid die door het geloof verkregen wordt en bij hen kan men alleen spreken van een natuurlijke geboorte. De kinderbesprenging is daarom nietszeggend. Het is een loze handeling, want slechts wedergeborenen hebben deel aan het nieuwe verbond.

### *Paulus de wederdoper*

#### **Een herdoop**

Op zijn derde zendingsreis ontmoet Paulus in de havenstad Efeze een twaalftal discipelen (*Handelingen 19:1-7*). Hij stelt deze mannen twee vragen. De eerste is: 'Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwam?' De discipelen erkennen eerlijk dat zij deze ervaring missen en dat zij bovendien in onwetendheid leven aangaande het feit, dat de Heilige Geest zou bestaan of zijn uitgestort. 'Wij hebben zelfs niet gehoord, dat er een Heilige Geest is.' Het dogma, dat iedere gelovige vanzelfsprekend en automatisch met de Heilige Geest gedoopt zou zijn, was hun ook onbekend... Zij begrepen in ieder geval dat het ontvangen van de Heilige Geest een reëel beleven moest zijn.

Ogenblikkelijk komt de apostel met de volgende vraag: 'Waar in zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: 'In de doop van Johannes.' De doop in water moet immers altijd volgen op een fundamenteel onderricht. Er staat: 'Onderwijst alle volken, dezelve dopende' (*Mattheüs 28:19*, St.Vert.). Paulus antwoordt dan ook: 'Johannes doopte een doop van bekering en zeide tot het volk, dat zij moesten geloven in Hem, die na hem kwam, dat is in Jezus.' Zeer zeker heeft Paulus na deze aanhaling hun de weg Gods nauwkeuriger uitgelegd, zoals ook Priscilla en Aquila dit bij Apollos gedaan hadden (*Handelingen 18:26*). Johannes de Doper had in zijn onderricht de mensen tot Jezus gebracht, die als het Lam Gods de zonde der wereld zou wegnemen. Hij sprak: 'Ik doop u met (in) water tot bekering, maar Hij, die na mij komt, is sterker dan ik; ... die zal u dopen met (in) de Heilige Geest en met (in) vuur' (*Mattheüs 3:11*).

In aansluiting op het onderricht van de apostel kunnen de gelovige Efeziërs na de doop in water (in de naam van Jezus) ook de doop in de Heilige Geest en in vuur verwachten. Petrus maakte dit reeds duidelijk met de oproep: 'Een ieder van u late zich

dopen op de naam van Jezus Christus (het ware fundament), tot vergeving van uw zonden en gij zult de gave van de Heilige Geest ontvangen' (*Handelingen 2:38*).

De doop in water en de doop in de Heilige Geest behoren el- kander op te volgen. De één vindt plaats in de zichtbare wereld en de andere in de onzichtbare. Daarom is er sprake van 'een leer der dopen' (*Hebreeën 6:2*, St.Vert.). De doop van Johannes berustte op bekering en had de afwassing der zonden ten doel. Wanneer de zondaar met het kwaad brak en zich tot God wendde, was zijn schuld vergeven. Zijn doop ging gepaard met belijdenis van zon- den om 'de ongehoorzamen te keren tot de gezindheid der recht- vaardigen, ten einde de Here een weltoegerust volk te bereiden' (*Lucas 1:17*).

Johannes vergaf de schuld reeds op nieuwtestamentische wij- ze zonder offers, heenwijzende naar het Lam Gods en op grond van 'de innerlijke barmhartigheid van onze God' (*Lucas 1:78*). Deze met de Geest vervulde gezant kende de raad Gods voor zijn tijd. Daarom veroorzaakte hij de grote, geestelijke omwenteling, maar de traditionele en conservatieve 'Farizeeën en wetgeleerden verwierpen voor zichzelf de raad Gods, daar zij niet door hem ge- doopt waren' (*Lucas 7:30*). De leer der vaders was in strijd met die van de nieuwlichter Johannes. Deze predikte reeds de komst van het onzienlijke Koninkrijk der hemelen, dat niet gebonden is aan enig uiterlijk vertoon. In hun afkeer van deze man Gods be- hoorden de godsdienstige leiders ongetwijfeld tot hen, die Johan- nes aan Herodes overgeleverd hadden (*Mattheüs 4:12*). Zelfs in die tijd bracht de bijbelse doop reeds verdrukking mee!

Maar de doop van Johannes voldoet de apostel Paulus niet meer. Hij moet plaats maken voor die, welke Jezus zelf instelde en die in zijn naam werd bediend. Paulus kent voor zijn tijd de volle raad Gods. Bij het nieuwe licht weigert hij daarom de doop van Jo- hannes nog langer te sanctioneren. Deze is verouderd en door de feiten achterhaald en 'wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning' (*Hebreeën 8:13*). Uitdrukkelijk wordt gezegd dat Jo- hannes tot het oude verbond behoort. Zijn doop die alleen op bekering en vergeving der zonden berust, schiet in het nieuwe verbond tekort. Paulus bracht het evangelie van het Koninkrijk

Gods, waarvan Johannes slechts de voorbereiding predikte. Paulus is radicaal, evenals Johannes de Doper, want ook hij is een geroepene. Hij begint zijn brieven met de aanhef: 'Paulus, een geroepen apostel van Christus Jezus.' De volgelingen van Johannes moeten 'zich daarom aan het apostolisch gezag onderwerpen, want Jezus moest wassen en Johannes minder worden (*Johannes 3:30*). Wanneer zij weigeren, zullen zij verliezen wat zij hebben. Zij moeten de prijs betalen om het Koninkrijk der hemelen binnen te gaan.

Opnieuw worden deze discipelen ondergedompeld. Voor de tweede maal in hun leven sluit het water zich boven hen. Voor hen behoorde de doop van Johannes voortaan tot een voorbijgegangene periode. Johannes was het licht niet geweest, maar hij was gekomen om van het waarachtige licht te getuigen (*Johannes 1:6-8*). Paulus had een opdracht, die groter en rijker was dan die van Johannes. Deze herdoop zal wel een enorme opschudding teweeg gebracht hebben. Was de doop van Johannes dan niet meer voldoende? Zou Paulus het dan alleen weten? Moesten de duizenden volgelingen van Johannes zich dan allen laten herdopen? De twaalf mannen aanvaardden de nieuwe tijd met een daad van gehoorzaamheid en God bevestigde deze wederdoop met een uitstorting van zijn Geest op dit twaalfstal, zodat allen in nieuwe tongen begonnen te spreken en de gave der profetie ontvingen.

### **De doop van Johannes behoorde tot het oude verbond**

Hoe moeilijk verteerbaar deze herdoop door Paulus voor sommigen is, bewijst wel de exegese van Calvijn over dit gebeuren. Deze ontkent het feit dat Paulus deze discipelen gedoopt zou hebben en schrijft in zijn 'Institutie': 'Bovendien spreekt Lucas daar niet van enige wederdoop van Paulus. Hij verhaalt eenvoudig hoe Paulus aan de discipelen van Johannes een uitlegging geeft over de dienst van hun meester. Johannes leerde, dat het volk zou geloven in Degene die na hem komen zou. En zij die deze leer aannamen, lieten zich door de doop van Johannes als discipelen aannemen. 'En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Here Jezus' heeft betrekking op het voorgaande vers vier, waar sprake is van Johannes. Zij werden dus door Johannes gedoopt in de naam van de komende Christus.'

Deze gekunstelde uitleg van Calvijn is niet erg overtuigend en lijkt ons meer geïnspireerd door zijn afkeer van de wederdopers dan door de tekst zelf. Hieruit zou immers volgen dat Johannes 'in de naam van de Here Jezus' gedoopt zou hebben en deze naam openlijk bekend gemaakt had, voordat Jezus in het openbaar optrad. Maar als Johannes Jezus tot zich ziet komen, merkt hij op: 'En zelf wist ik niet van Hem'. 'En ik kende Hem niet, maar Hij, die mij gezonden had om te dopen met water, die had tot mij gezegd: Op wie gij de Geest ziet neerdalen en op Hem blijven, deze is het, die met de Heilige Geest doopt' (*Johannes 1:31,33*). Jezus zou dan door Johannes in zijn eigen naam gedoopt moeten zijn, maar Hij kwam niet tot zijn eigen doop, maar tot die van Johannes! Wanneer de doop van Johannes dezelfde was als die 'in de naam van de Here Jezus', zou de Doper tot het nieuwe verbond gerekend moeten worden. Of Johannes behoort tot het oude verbond - en dan ook zijn doop waarmee hij blijkens zijn naam onafscheidelijk verbonden was - of hij behoort met zijn doop reeds tot het nieuwe verbond. Maar duidelijk wordt erop gewezen, dat Johannes de grootste was van het oude verbond. 'Er is niemand opgestaan, groter dan Johannes de Doper, maar de kleinste in het Koninkrijk der hemelen, is groter dan hij' (*Mattheüs 11:11*).

Van Johannes werd geprofeteerd dat hij aan zijn volk kennis van heil zou geven in de vergeving hunner zonden (*Lucas 1:77*). Johannes bracht niet het heil, maar wel de kennis ervan. In Jezus werd het heil of de heling geopenbaard, want Hij sprak: 'Gaat heen en boodschapt Johannes wat gij hoort en ziet: blinden worden ziende en lammen wandelen, melaatsen worden gereinigd en doven horen en doden worden opgewekt en armen ontvangen het evangelie' (*Mattheüs 11:5*).

De doop van Johannes sloot het oude verbond af en vormde het hoogtepunt, maar in zijn doop bleef hij de wegbereider naar het nieuwe verbond. De doop van Johannes behoort tot de oude bedéling; daarom tot het voorbijgaande en tot wat verdwijnen zou.

In *Handelingen 18:24-28* wordt over een man geschreven, die doorkneed was in de Schriften. Hij was vurig van geest en leerde nauwkeurig hetgeen op Jezus betrekking had, 'ofschoon hij alleen wist van de doop van Johannes'. Maar juist daarom was zijn evangelieverkondiging uit de tijd en moest het echtpaar Priscilla

en Aquila hem de weg Gods nauwkeuriger uitleggen. Apollos zou bij zijn onderricht inzake de doop voortaan moeten overschakelen naar de betekenis, die deze in het nieuwe verbond heeft. Men had het als een manco in hem gezien, dat hij alleen maar verstand had van de doop van Johannes, terwijl deze onder de eerste christenen niet meer geaccepteerd werd. Dat niet vermeld wordt, dat Apollos opnieuw gedoopt werd, zegt verder niets. Zo lezen wij ook in *Handelingen 4:4* dat velen van hen, die het woord gehoord hadden, gelovig werden en dat het getal der mannen tot vijfduizend wies. Over dopen wordt hier niet gesproken, terwijl toch in *Handelingen 2:41* uitdrukkelijk vermeld wordt, dat de discipelen niet tegen massale doopdiensten opzagen. Op één dag werden er drieduizend zielen gedoopt. Het zou wel wonderlijk zijn, indien daar geen volgelingen van Johannes de Doper onder waren. Dat de doop van de twaalf discipelen in Efeze vermeld wordt, is niet te danken aan het bijzondere van hun herdoop, maar het feit dat deze mannen daarna zonder uitzondering in tongen spraken en profeteerden.

### **‘Wederdoop’ in onze tijd**

De christelijke doop is rijker dan die van Johannes; daarom werd de apostel Paulus zonder aarzeling wederdoper. Ook in onze tijd wordt nog wel over de wederdoop gesproken. Men bedoelt daarmee dat iemand, die als baby besprengt werd, de bijbelse doop door onderdompeling ondergaat. Wanneer wij vergelijken, is de afstand tussen de doop van Johannes en de doop van Jezus veel kleiner dan de afstand tussen kinderbesprenging en de doop van het nieuwe verbond. De doop van Johannes had inhoud, maar wat voor innerlijke betekenis kan de besprenging voor de kleine doopling hebben? Bij de kinderbesprenging mist men de voorwaarde en de verzinnebeelde waarheden van de bijbelse doop. Er is geen sprake van bekering, van schuldvergeving, noch van wedergeboorte, noch van een oude en een nieuwe mens; dus van zijn begrafenis en opstanding. Daarmede is zij nog minder dan de doop van Johannes. De kinderdoop grijpt terug naar de oudtestamentische besnijdenis, waar men alleen kinderen krachtens hun natuurlijke afstamming besneet. Ook hier mist men het element



voor het Koninkrijk der hemelen, dat met aardse afstamming geen rekening houdt.

Tenslotte heeft men het watersymbool gereduceerd tot enkele druppels; daarom heeft het besprenkelen van zuigelingen geen overeenkomst meer met de ware doop. Men verwerpt hiermede evenals de Farizeeën en de wetgeleerden voor zich de raad Gods. Paulus doopte mensen opnieuw, die de doop van Johannes ontvangen hadden, een doop die door God ingesteld was en die een duidelijke betekenis had. Hoeveel te meer zullen wij in onze tijd opnieuw dopen degenen, die als baby besprenkeld werden, een handeling waarover in de bijbel niet gesproken wordt en waarvan de betekenis in geen enkel opzicht met de bijbelse doop correspondeert. Wij zullen daarover de smaadheid moeten dragen, die alle eeuwen het deel van de wederdopers geweest is.

Wij vragen ons nog eenmaal af: wat heeft de christelijke doop boven de doop van Johannes. Natuurlijk heeft hij ook als voorwaarde de bekering. Op de Pinksterdag werd gezegd: 'Bekeert u en een ieder van u late zich dopen' (*Handelingen 2:38*).

Ieder die Jezus wil volgen, zal zich moeten afwenden van het rijk der duisternis en moeten breken met menselijke overleveringen. Ieder die Jezus aanneemt, heeft deel aan de schuldvergeving.

Zo heeft ook nu de Heer een toegerust volk, maar de volgende punten waren in de doop van Johannes onbekend:

1. De doop als bad der wedergeboorte (*Titus 3:5*).
2. De doop als beeld van de besnijdenis des harten (*Col. 2:11*).
3. De doop als begrafenis (*Romeinen 6:3,4*).
4. De doop als opstanding (*Romeinen 6:4*).
5. De doop als bedekking van een goed geweten (*1 Petrus 3:21*).

Wij willen deze punten in de vijf volgende hoofdstukken nader bezien.

# *De doop als bad der wedergeboorte*

### **Een nieuwe weg**

In *Johannes 3:1* en *2* lezen wij dat Nicodémus, een overste der joden, op zekere nacht een gesprek met Jezus had. Volgens deze rabbijn werd algemeen erkend, dat de Meester een goddelijke opdracht had. 'Want niemand kan die tekenen doen, welke Gij doet, tenzij God met Hem is.' Tekenen en wonderen vinden hun oorsprong niet in de zienlijke, maar in de onzienlijke wereld. Wanneer zij gelovigen vergezellen, is dit een bewijs dat het Koninkrijk Gods gekomen is. Bij het optreden van Jezus werd de weg naar dit Koninkrijk geopend: de krachten van de toekomstige eeuw - der nieuwe schepping - werden openbaar.

Wie de weg met Jezus gaan wil, zal burger van het Koninkrijk der hemelen moeten worden. Het nieuwe verbond sluit nergens bij het oude verbond aan. Zomin als de hemel in het verlengde van de aarde ligt, zomin is het nieuwe verbond een voortzetting van het oude. Toen synagogebezoekers Jezus in Kapernaüm zagen optreden, waren zij zeer verbaasd 'zodat zij elkander vroegen zeggende: 'Wat is dit? Een nieuwe leer met gezag! Ook de onreine geesten geeft Hij bevelen en zij gehoorzamen Hem' (*Marcus 1:27*). In de prediking van dit onzienlijke Koninkrijk Gods ligt de oplossing van iedere menselijke nood: zijn redding, zijn verlossing, zijn genezing en zijn volkomen herstel. Voor allen die nog bij het oude verbond blijven geldt: 'Ziet, verachtters, en verwondert u en verdwijnt; want Ik werk een werk in uw dagen, een werk, dat gij voorzeker niet zult geloven, als iemand het u verhaalt' (*Handelingen 13:41*).

Wie Jezus wil volgen, moet radicaal met de oude weg breken. Hij moet de verheven weg nemen, dat is die in de onzienlijke wereld (*Jesaja 35:8*, St.Vert.). Het oude verbond was slechts een schaduw van de toekomstige dingen. Jezus wees Nicodémus op dit volkomen nieuwe, op deze hemelse weg, met de woorden: 'Voorwaar,

voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien' (*Johannes 3:3*).

## Wedergeboorte

Wanneer de mens zich van zijn oude weg, die hem geen heil schonk, bekeert, en zijn geloof op God richt, antwoordt Deze door hem nieuw leven te schenken. Uit het contact met God die geest is, wordt door middel van het woord de nieuwe mens geboren. Door dit geboorteprocés krijgt deze deel aan de hemelse werkelijkheid. Hij wordt ingeschreven als burger in het Koninkrijk der hemelen, in het nieuwe Jeruzalem. Alleen vanuit deze positie als kind van God kan een volkomen overwinning behaald worden op het rijk der duisternis, dat zich in de mens openbaart door zonde, ziekte en dood. De herboren mens heeft niet een strijd op aarde zoals de gelovigen in het oude verbond, maar een strijd in de hemelse gewesten (*Job 7:1*, St.Vert.; *Efziërs 6:12*).

De wedergeborene heeft naar de inwendige mens de onzienlijke God tot Vader. Hij is nu geboren 'niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en blijvende woord van God' (*1 Petrus 1:23*). Dit onvergankelijke of geestelijke zaad dat uit de Vader komt, is het woord. Door middel hiervan wordt het geloof van de mens op God gericht, want het geloof is door het gehoor.

Bij de wedergeboorte wordt de geest die door zonden en misdaden gevangen gehouden wordt in de dood, vrij en levend. Het woord van God heeft immers de schuld van de mens weggenomen en daarom behoeft deze niet langer in de duisternis te verkeren. Hij gelooft naar het woord in de vergiffenis van zijn zonden door het bloed van Jezus en wordt dan als een rechtvaardige overgezet in het rijk van God. De mens heeft dan een vernieuwde geest.

God had ook mensen kunnen formeren die met elkaar een nieuwe schepping zouden vormen. Hij deed dit echter niet. God creëert uit de eerste schepping de nieuwe; daarom sprak Jezus tot Nicodémus: 'Tenzij' iemand geboren wordt uit water en geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan' (*Johannes 3:5*).

Het beeld van het woord van God is het water. Nicodémus die de Schriften moest kennen, kon dit weten uit *Jesaja 55:10-11*, waar het woord van God vergeleken wordt met de regen en de

sneeuw die van de hemel neerdalen. Jezus zelf sprak tot zijn discipelen: 'Gij zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb' (*Johannes 15:3*). Hun innerlijke mens was dus gewassen. Paulus schreef in *1 Corinthiërs 6:11* aan voormalige zondaars: 'Gij hebt u laten afwassen'. Dit was geschied doordat zij in de prediking van de apostel hadden geloofd. In *Titus 3:5* is sprake van 'het bad der wedergeboorte' en in *Hebreeën 10:22* lezen we over 'een lichaam, dat gewassen is met zuiver water'. De waterdoop beeldt dit reinigingsproces duidelijk uit.

De wedergeboorte is een innerlijke 'vernieuwing van denken' door het levende woord van God. Het denken dat verbonden was met zonde, leugen, wetteloosheid en dood, is nu gereinigd en verbonden met het leven, de gerechtigheid en de waarheid van het woord van God, dus met het denken van God. De laatste Adam, het vleesgeworden Woord, is 'een levendmakende geest'. In deze tekst uit *1 Corinthiërs 15:45* zien we duidelijk dat het woord de geest vernieuwt of levend maakt. Het is de menselijke geest die door de kracht van het woord Gods en zijn reinigende werking wordt herboren en zijn intrede doet in het Koninkrijk Gods. Wij schrijven daarom het woordje 'geest' in *Johannes 3:5* niet met een hoofdletter, maar met een kleine letter. De uitdrukking 'uit geest geboren' staat tegenover 'uit vlees geboren', waarbij de geestelijke wereld tegenover de natuurlijke wereld geplaatst wordt en het geestelijke denken tegenover het natuurlijke denken dat zich slechts bezig houdt met wat zintuiglijk waarneembaar is. Het natuurlijke leven ligt onder beslag van de overste der wereld aan wie de wedergeboren mens wordt onttrokken, want de apostel schrijft: 'Hij heeft ons verlost uit de macht der duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon zijner liefde' (*Colossenzen 1:13*).

De uitdrukking 'wederom' geboren, kan ook vertaald worden door 'van boven' geboren. Men vindt deze uitdrukking 'van boven' bijvoorbeeld in *Johannes 3:31* en *19:11*: 'Die van boven komt, is boven allen'. 'Indien het u niet van boven gegeven ware.' Het woord 'boven' wijst op de onzienlijke wereld, namelijk het Koninkrijk Gods. Van 'boven' geboren betekent dus een geboorte in de geestelijke wereld. Door deze geboorte ziet men de dingen van het Koninkrijk Gods met geestelijk oog. Men verstaat hoe dit

werkt, krijgt inzicht in de wetten des Geestes en men wordt vernieuwd door onzienlijke, geestelijke krachten.

## Als de wind

De oude schepping is uit vlees geboren. Er is sprake van bloed, van de wil des vlezes, de wil des mans; dus van een natuurlijke afstamming. Bij de wedergeboorte wordt gezegd: 'Doch die uit God geboren zijn' (*Johannes 1:13*). Hier is dus sprake van de wil van God en van zijn plan. Nicodémus kende deze geestelijke wereld niet, zoals ook velen in onze tijd niets begrijpen van het deelgenoot zijn der hemelse roeping (*Hebreeën 3:1*). Voor deze Jood, die een natuurlijke afstammeling van Abraham was, betekende wedergeboorte 'voor de tweede maal in de moederschoot ingaan en geboren worden' (*Johannes 3:4*), dus opnieuw langs natuurlijke weg. De nieuwe schepping is evenwel niet zichtbaar voor aardse ogen. Zij is als de wind: 'Hij blaast waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt of waar hij heen gaat: zó is een ieder, die uit de geest geboren is' (*Johannes 3:8*). De nieuwe schepping is als de oorsprong van de wind. Zij ontstaat op verborgen wijze in de inwendige mens. Door het getuigenis van deze nieuwe mens hoort men het geluid van zijn vernieuwde geest. Men weet zijn richting en ervaart zijn kracht, zoals bij de wind. Maar men weet niet waar deze heengaat, zoals er ook staat: 'Nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen' (*1 Johannes 3:2*). Het uiteindelijke doel dat het kind van God in het plan van de Schepper heeft, is nog niet bekend.

Wanneer bij de wedergeboorte de geest levend wordt, wordt ook de ziel gereinigd en krijgt deze nieuw leven. De mens ontvangt een 'nieuw hart'. Het zieleleven is het onzichtbare, natuurlijke leven. Hiertoe behoren het hart als beeld van het gevoelsleven: liefde en haat, blijdschap en verdriet, en verder de wil, het verstand en de begeerte.

De ziel wordt gereinigd, omdat het bloed van Jezus de schuld wegneemt en daarna wordt de innerlijke mens vernieuwd. Door de geest die nu met God verbonden is, komt het nieuwe leven ook in de ziel. 'Gun leven aan mijn ziel' (*Psalm 119:88*, berijmd).

De schat des toorns is weggedaan en de mens kan nu beginnen zich schatten in de hemel te vergaderen. (*Romeinen 2:5*, St.Vert. en *Mattheüs 6:20*). Op deze wijze openbaren zich in de zichtbare wereld de wedergeboren mensen zich als veranderde mensen. Zij manifesteren dit in het doen van gerechtigheid. 'Erkent dan ook, dat een ieder, die de rechtvaardigheid doet, uit Hem geboren is.' 'Een ieder, die uit God geboren is, doet geen zonde.' 'Wat uit God geboren is, overwint de wereld' (*1 Johannes 2:29, 3:9 en 5:4*).

## De doop

In *Titus 3:5* staat dat God 'naar zijn ontferming ons gered heeft door het bad der wedergeboorte.' In de doop wordt dus de geestelijke en onzienlijke geboorte uitgebeeld. Wanneer een gelovige zich laat dopen, getuigt deze dat hij eenmaal in de natuurlijke wereld leefde. Het water dat hem omringt, is hiervan het beeld. Maar hij verrijst uit dit water. Hij werd getrokken uit de duisternis tot het licht, uit het rijk van satan tot God, van een dienstknecht der zonde werd hij een kind van God.

In *Efeziërs 5:25 en 26* staat: 'Evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord.' Wie zich laat dopen, getuigt dat hij een nieuw mens is geworden. Voor hem geldt: 'Gij zijt nu rein om het woord, dat Ik tot u gesproken heb' (*Johannes 15:3*). De Heer zegt: gij zijt nu rein, gij zijt nu heilig, gij zijt nu rechtvaardig, gij zijt nu een erfgenaam van God en een medeërfgenaar van Christus. Gij zijt een koning en een priester, gij zijt mijn zoon en mijn eigendom. De rechtvaardige leeft door geloof aan deze woorden Gods.

Nooit kan een zuigelingbesprenging dit mysterie van de wedergeboorte uitbeelden. Wanneer iemand door Johannes gedoopt werd, stond hij op als een rechtvaardig mens. Maar wanneer iemand opstaat uit de doop die Jezus instelde, heeft hij beleden een wedergeboren mens te zijn.

De wedergeboorte vindt plaats in de onzienlijke wereld. Hierbij is geen sprake van een lijn der geslachten. Geen natuurlijke afkomst en geen kerk der vaders is van enig belang. De wedergeboorte tilt de mens uit de zienlijke wereld en plaatst hem in de

onzienlijke. Van dit onzienlijke gebeuren in zijn leven getuigt de christen in de zienlijke wereld door de doop. Hij getuigt van het werk dat God in zijn leven verricht heeft. Hij getuigt dat bij hem het oude voorbij is en het nieuwe leven gekomen is. In de kinderdoop missen wij de bekering, het geloof aan schuldvergeving en de wedergeboorte. De kinderbesprenghing grijpt alleen naar de zienlijke wereld. Daarom heeft de kinderdoop geen enkele betekenis in het Koninkrijk Gods. Hij vormt echter wel een barrière om tot de ware doop te komen. De bijbel zegt dat het natuurlijke eerst komt en daarna het geestelijke (*1 Corinthiërs 15:46*). De leer van de ‘veronderstelde wedergeboorte’, die ervan uitgaat dat een kind vóór zijn natuurlijke geboorte wederom geboren kan zijn, is daarom onschriftuurlijk. ‘En gelijk wij het beeld van de stoffelijke gedragen hebben, zo zullen wij het beeld van de hemelse dragen’ (*1 Corinthiërs 15:49*). Een kind draagt dus het beeld van de stoffelijke en ontwikkelt zich op natuurlijke wijze. De wedergeborene draagt in beginsel het beeld van Jezus en kan volledig dit beeld van de Zoon gelijkvormig worden. Getuigen van wat God in het leven van een mens doet en van zijn vernieuwing wekt de felle vijandschap op van de machten der duisternis. Zij inspireren de natuurlijke mens dan ook om dit getuigenis te haten en vast te houden aan het surrogaat dat hij ervoor in de plaats stelde. Is het wonder dat de kinderdoop in deze wereld op geen enkel verzet stuit en er nog nooit iemand voor vervolgd werd? Terwijl de ware doop als getuigenis van de wedergeborene mens door de machten der onzienlijke wereld gehaat wordt! Van de tweeduizend bloedgetuigen die onze Nederlandse geschiedenis kent, waren 73 procent dopers!

Wij moeten dus kiezen tussen een bespreghing van kinderen, welke rust op menselijke overwegingen, beïnvloed door de boze, óf een doop uit de hemel, die Jezus zelf voor gelovigen en wedergeborenen instelde. Voor de goede keuze moet de mens de prijs betalen en het kruis der verdrukking op zich nemen, bestaande uit smaad, verachting en hoon.

*De doop als beeld  
van de besnijdenis des harten*

**De besnijdenis van het oude verbond**

De besnijdenis was het teken van het oude verbond, dat God met Abraham en zijn natuurlijke nakomelingen oprichtte. 'Dit is mijn verbond, dat gij zult houden tussen Mij en uw nageslacht: dat bij u al wat mannelijk is besneden worde; gij zult het vlees van uw voorhuid laten besnijden, en dat zal tot een teken van het verbond zijn tussen Mij en u' (*Genesis 17:10,11*). Abraham was reeds een gelovige, voordat hij besneden werd. Op grond van dat geloof had hij ook de gerechtigheid ontvangen. Omdat hij God geloofde, was hij het beloofde land binnengegaan, al was het dan ook als vreemdeling. Toen Abraham Ur der Chaldeeën verliet, had hij reeds de belofte ontvangen, dat met hem alle geslachten van de aarde gezegend zouden worden (*Genesis 12:3*). Hij had de belofte dat hij een erfgenaam der wereld zou zijn (*Romeinen 4:13*). Het hoogste dat de aarde te geven had, zou uit hem voortkomen, namelijk Christus en die in Christus zijn. Ook al zou Abraham een groot aantal kinderen gehad hebben, dan was dit nog geen garantie dat zijn nakomelingen wereldbeheersers zouden zijn en talrijk zouden worden als het zand der zee. Zijn geloof werd echter extra beproefd, omdat hij in het geheel geen kinderen bezat. Toen hij op aanraden van Sara de slavin Hagar tot vrouw nam, was dit niet in strijd met zijn geloof in de belofte. De Heer moest hem toen echter nog duidelijk maken, dat de belofte niet was voor de zoon van de dienstmaagd, maar voor die van de vrije. De besnijdenis was een zichtbaar teken van iets, dat Abraham zou krijgen op het geloof en waarvan alleen een pril begin in zijn leven geopenbaard werd: slechts één zoon en twee kleinzoons.

Abraham liet zich besnijden met zijn zoon Ismaël en met meer dan driehonderd huisgenoten. Maar de zoon der belofte was er nog niet bij. Ook de slaven en degenen die in het huis van hun



meester geboren waren, zouden later bij het volk Israël het teken van het verbond dragen. Het was dus geen teken of zegel van geloof, maar een bewijs dat men tot het natuurlijke geslacht van Abraham gerekend werd. Bij Abraham was de besnijdenis echter wel het zegel van de gerechtigheid des geloofs (*Romeinen 4:11*). Zo kon het gebeuren dat een besneden volk wegens het ongeloof niet in het beloofde land kwam, maar een onbesneden volk onder Jozua wel. Een besneden volk kwam om in de woestijn, omdat het God niet geloofde en in Hem geen vertrouwen stelde (*Hebreeën 3:19*).

De besnijdenis was een uitwendig, verborgen teken. Men kon het niet van iemands gezicht aflezen dat hij tot het volk van God behoorde. Dit verborgen teken stond in verband met het doorgeven van het natuurlijke leven. Wie nu de kinderdoop in de plaats van de besnijdenis stelt, aanvaardt weer de natuurlijke lijn der geslachten. De doop heeft dan betrekking op het natuurlijke en tijdelijke leven. Geloof kan men immers van een te dopen kind niet eisen of verwachten. Maar dan geldt voor de kinderdoop ook het woord van de apostel: ‘Indien gij u laat besnijden, zal Christus u geen nut doen’ (*Galaten 5:2*). Daarom stijgen de volks- en familiekerken niet uit boven het geestelijke peil van het oude Israël. Zij blijven op hetzelfde vlak en vormen geen geestelijke mensen.

### **De ware besnijdenis**

Zij die in het nieuwe verbond ‘zaad van Abraham’ genoemd worden, zijn degenen die evenals hij geloven aan de beloften van God, maar dan aan de ‘betere beloften’, waarop het nieuwe verbond berust (*Hebreeën 8:6*). In het eerste verbond was er een teken in het vlees en een verbond voor nakomelingen. Bij het nieuwe verbond is er een teken aan het hart en een verbond in de geest, dat is in de onzienlijke wereld. Dit verbond heeft betrekking op de inwendige mens, op zijn verstand en op zijn hart. ‘Want dit is het verbond, waarmee Ik Mij verbinden zal aan het (geestelijk) huis Israëls na die dagen, spreekt de Here: Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven’ (*Hebreeën 8:10*).

Het nieuwe verbond is geen voortzetting van het oude, maar loopt er parallel mee op een hoger niveau. Deze verbonden zijn als twee wegen, waarvan de één over de aarde gaat en de ander door de hemel, de onzienlijke wereld. In het oude verbond was alles afgestemd op de aarde en de zintuiglijke wereld. In het betere verbond dat op betere beloften gegrond is, is alles op de hemel en de geestelijke wereld gericht.

Zo was er een aardse tabernakel in het oude verbond en er is een hemelse, ware tabernakel in het nieuwe verbond (*Hebreeën* 8:2). Er waren toen aardse priesters en nu is er een hemels priesterschap (*1 Petrus* 2:9). Er was een aardse hogepriester en er is nu een hemelse Hogepriester (*Hebreeën* 8:1). Er was een schaduwachtige wet van de Sinaï en er is nu een wet des Geestes, 'want uit een verandering van priesterschap volgt noodzakelijk ook een verandering van wet' (*Romeinen* 8:2 en *Hebreeën* 7:12). Het oude verbond werd gemaakt met het natuurlijke volk Israël en het nieuwe verbond met het geestelijke Israël Gods. Paulus beroemt zich in dit verband niet op het litteken dat hij als natuurlijke zoon van Abraham droeg, maar op een litteken van Jezus, ontstaan door de besnijdenis des harten! (*Galaten* 6:15-17).

Na de eerste schepping rustte God van al zijn werken en daarom hield het oude-verbondsvolk zijn aardse sabbatten. In de nieuwe schepping rust God van al zijn werken door het gehele verlossingsplan over te geven aan zijn Zoon. Wanneer wij in deze Zoon geloven, zullen wij al onze dagen rusten van onze inspanningen, gelijk God van de zijne.

Ook de sabbat krijgt in het nieuwe verbond een geestelijke betekenis. Wie dit niet ziet, loochent de weg van Jezus en staat in deze naast de Farizeeën, die maar steeds achter de Heer aandramden met de vraag: waarom doet Gij dit en waarom doen uw discipelen dat op de sabbat? Het antwoord was, dat Jezus ook heer van de sabbat was. Hij bracht deze dag vanuit de schaduw van de oude bedéling naar de werkelijkheid van het nieuwe verbond, dus van de aarde naar de hemel. Jezus vergeestelijkte de sabbat, want Hij sprak: 'Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'. Wie op zijn woorden ingaat, heeft deel aan de sabbatsrust' die weggelegd is voor het ware volk van God. Zo'n mens leert rusten in het werk van zijn Zoon (*Hebreeën* 4:9,10).

Zo is er in het oude verbond een besnijdenis, die met handen geschiedt en waardoor een uitwendig teken aangebracht werd. Maar het nieuwe verbond heeft een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is: 'In Hem zijt gij ook met een besnijdenis, die geen werk van mensenhanden is, besneden door het afleggen van het lichaam des vlezes, in de besnijdenis van Christus, daar gij met Hem begraven zijt in de doop' (*Colossenzen 2:11,12*). De besnijdenis van Christus in tegenstelling tot die van Mozes (zie *Johannes 7:22*) is de manier, waarop een christen besneden wordt door de Heilige Geest. Daarom is de besnijdenis des harten gekomen in plaats van de besnijdenis van het oude verbond, en niet de doop. De besnijdenis des harten is een onderdeel van het proces der wedergeboorte. De doop is een getuigenis van de wedergebooren mens. In zijn doop wordt uitgebeeld wat aan hem in de onzienlijke wereld geschied is, hetgeen hij in geloof heeft aanvaard.

De besnijdenis in het oude verbond was alleen voor mannelijke nakomelingen, want 'door de wil des mans' werden kinderen verwekt (*Genesis 17:10* en *Johannes 1:13*). Het oude verbond gold dan ook voor het natuurlijke nageslacht. Het nieuwe verbond rekent alleen met de geestelijke mens en kent geen verschil tussen man en vrouw (*Galaten 3:28*). Daarom is de besnijdenis des harten en het getuigenis ervan in de doop voor alle kinderen Gods zonder enig verschil in sekse. 'Zij lieten zich dopen, zowel mannen als vrouwen' (*Handelingen 8:12*).

### **Besnijdenis en doop in het nieuwe verbond**

Wat is nu de parallel van de besnijdenis in het oude verbond en die van de besnijdenis des harten in het nieuwe? Aan de besnijdenis van Abraham ging geloof vooraf. Het eerste wat de mens moet doen om in het nieuwe verbond opgenomen te worden, is zich bekeren en zijn geloof richten op de belofte van God. Wat houdt deze belofte in?

Het antwoord luidt: 'Doch allen, die Hem (Jezus) aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven' (*Johannes 1:12*). Wanneer de mens, Jezus, het woord Gods, aanneemt, gaat er van Godswege iets gebeuren. Abrahams geloof was gevestigd op degene die ge-

boren zou worden. De verwachting van de bekeerde mens is het kindschap van God.

Alles wat nu volgt, wordt in de doop verzinnebeeld. Door de kracht van het woord van God wordt uit de dode mens een nieuwe schepping geboren. Het prille, nieuwe leven maakt zich los van het oude. De nieuwe mens is geboren en moet vrijgemaakt worden van zijn oude leven. Zoals in het natuurlijke leven de navelstreng tussen moeder en kind doorgesneden wordt, zo wordt in de inwendige mens het oude leven van het nieuwe gescheiden door een besnijdenis, die zonder handen geschiedt. De nieuwe mens komt los te staan van de oude. Dit is in de onzienlijke wereld een duidelijk teken dat iemand een kind van God geworden is. Hij draagt het merk: 'Een ieder, die de naam des Heren noemt, breke met de ongerechtigheid' (2 *Timotheüs* 2:19). Door de besnijdenis des harten is hij losgemaakt van het oude leven en ontvangt hij de kracht om op te staan in nieuwheid des levens. Het is de besnijdenis van Christus, want 'wanneer dan de Zoon u vrijgemaakt heeft, zult gij werkelijk vrij zijn' (*Johannes* 8:36). Het is een eerste begin, maar de nieuwe mens is burger geworden van het Koninkrijk Gods en daar ingeschreven. De doop beeldt uit dat deze besnijdenis plaats gevonden heeft. Het oude leven wordt in het water achtergelaten om als een nageboorte begraven te worden. De nieuwe mens verrijst als een kind van God en in zijn hart draagt hij het 'verborgen' verbondsteken van de besnijdenis. Zijn vernieuwde hart bewijst dat Jezus eeuwig leven aan hem heeft doorgegeven. 'De ware besnijdenis is die van het hart, naar de geest, niet naar de letter' (*Romeinen* 2:29). Zij is dus een besnijdenis naar de wet des Geestes en niet naar de wet van de Sinaï: 'Want wij zijn de besnijdenis, die door de Geest Gods Hem dienen, die in Christus Jezus roemen en niet op vlees vertrouwen' (*Filippenzen* 3:3).

De besnijdenis des harten behoort tot het geestelijke geboorteproces. Van hen die in het oude verbond geboren waren, moest de profeet zeggen: 'Wat uw geboorte aangaat: toen gij geboren waart, werd uw navelstreng niet afgesneden' (*Ezechiël* 16:4). Zij waren dus niet losgemaakt van de oude mens.

Na de besnijdenis, opstanding tot het nieuwe leven en doop des Geestes is men niet alleen kind van God geworden, maar ook

ingevoegd in het lichaam van Christus, dat is de gemeente. 'Want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt' (*1 Corinthiërs 12:13*). Ook daarom staat er: de besnijdenis van Christus. Het resultaat van de besnijdenis is, dat de nieuwe mens als een levende cel zijn plaats kan gaan innemen in het mystieke lichaam van Christus. In het nieuwe verbond wordt eveneens het zaad van Abraham besneden. Dit zaad is Christus en allen die in Christus Jezus zijn (*Galaten 3:16,29*).

Door de besnijdenis des harten is er een scheiding gekomen tussen de oude en de nieuwe mens. De oude onderhield contact met de machten der duisternis, die in hem werkzaam waren (*Efeziërs 2:2*). De nieuwe is geboren vanuit de inwerking van het zaad van God, dat is het woord, op de geest van de mens. Daarom kunnen wij roepen: 'Abba, Vader.' Het eeuwige oordeel, de absolute scheiding tussen goed en kwaad, begint zich hier in een mensenleven te voltrekken.

Abraham geloofde dat hij een erfgenaam der wereld zou zijn (*Romeinen 4:13*). De geestelijke besnijdenis is het teken van de belofte van het zoonschap Gods. Men gelooft erfgenaam te zijn in de onzienlijke wereld, erfgenaam van God en medeërfgenaar van Christus (*Romeinen 8:17*). Dit is een zaak van geloof, al ziet men slechts het prille begin!

Wij zien welk een rijke en heerlijke betekenis de doop heeft. Hij heeft meer inhoud dan de doop der bekering, die Johannes bracht. Wij constateren dat zijn doop diende om een natuurlijk volk tot het volle heil toe te bereiden en dat hij niet aan kinderen kon worden toebediend. De nieuwtestamentische doop, die verzinnebeeldt hoe de oude mens van de nieuwe gescheiden wordt, kan dus zeker niet voor kinderen bedoeld zijn.

Door te beweren dat de doop in de plaats van de oudtestamentische besnijdenis gekomen is, elimineert men de besnijdenis des harten en stelt men de 'dopeling' buiten de vrijheid van het Koninkrijk Gods. Professor dr. A.F.N. Lekkerkerker schrijft in zijn boek 'Gij zijt gedoopt': 'Op de eenheid van Oud en Nieuw Testament wordt in de verbondsleer zelfs aldus de nadruk gelegd, dat gesteld wordt: 'De doop is in de plaats van de besnijdenis gekomen.' Maar hij vervolgt: 'Met zoveel woorden valt dit niet te

lezen in het Nieuwe Testament, ook niet in Colossenzen 2:11.' De doop is niet in de plaats van de besnijdenis gekomen, maar de besnijdenis des harten is de geestelijke realiteit, die afgeschaduwd werd door de besnijdenis van het oude verbond. De besnijdenis des harten 'tekent' iemand als kind van God. In de verborgenheid onder water wordt de verborgenheid van de besnijdenis des harten gesymboliseerd. Een ieder die in de onzienlijke wereld het proces van bekering, geloof in God, wedergeboorte, besnijdenis des harten meegemaakt heeft, gehoorzame aan de oproep om met de doop door onderdompeling, in de zienlijke wereld daarvan getuigenis te geven.

## *De doop als begrafenis*

### **De zondvloed**

Ten tijde van de zondvloed waren er twee soorten mensen op aarde: gehoorzame en ongehoorzame, gelovige en ongelovige. De gehoorzame Noach geloofde God op zijn woord en bouwde daarom de ark. De ongehoorzamen sloegen geen acht op zijn prediking en troffen geen maatregelen. Zij verdronken en de gehoorzamen werden door God gered. Petrus schreef: 'Als tegenbeeld daarvan redt u thans de doop' (1 Petrus 3:21). De zondvloed is een voorafschaduw van wat er in de doop geschiedt. Evenals in de zondvloed vele ongehoorzamen begraven werden in een watergraf en een kleine groep gehoorzamen deze tragedie overleefde, zo ook begraaft in de doop de mens zijn lange leven van ongehoorzaamheid en het prille, nieuwe leven staat op om in gehoorzaamheid met de Heer te wandelen. Natuurlijk is het zo, dat dit proces van sterven en begraven in de onzienlijke wereld reeds gebeurd is en dat de doop daarvan slechts een getuigenis geeft. Wie bij zijn doop zegt: 'Ik ga mijn oude mens begraven', bedoelt ermee, dat hij de oude mens reeds heeft afgelegd en voor dood houdt en dat hij daarvan in zijn doop getuigenis wil afleggen.

Zoals het brood bij het heilig avondmaal het lichaam des Heren niet is, maar beeld van zijn mystiek lichaam - de gemeente - zo ook is de doop niet het afleggen van de oude mens, maar het symbolisch getuigenis van wat er in de onzienlijke wereld plaats greep.

Zo waren wij eens ongehoorzaam, maar God geeft de ongehoorzamen niet meer over aan het water, maar aan het vuur. Dit betekent dat wie de Heer niet toebehoort, overgegeven is aan de boze machten. Onder hen heerst de dood als koning (*Romeinen 5:17*). Het rijk der duisternis overdekt de aarde als een zee. Alleen zij, die in de ark der behoudenis, Jezus Christus, gingen, zijn overgezet uit deze duisternis in het Koninkrijk Gods. Maar wie

‘gehoorzaam geworden is aan die vorm van onderricht, die u is overgeleverd; en, vrijgemaakt van de zonde, is in dienst gekomen van de gerechtigheid’ (*Romeinen 6:18*). De ongehoorzame blijft onder de toorn van God, dat wil zeggen onder het beslag der boze geesten (*Johannes 3:36*). Wie echter gehoor geeft aan de prediking en zich bekeert, wordt wedergeboren en vrijgemaakt van de toorn. Jezus Christus is voor zo iemand de ark der behoudenis. Zoals Noach door het geloof in de ark ging en ieder contact met zijn vroegere leven verbrak, maar daardoor ook gescheiden werd van de oordeelsvloed over de aarde, zo is het ook met het kind van God. In geloof heeft hij zijn toevlucht tot Jezus Christus genomen. Hij breekt met zijn oude leven en met iedere vorm van ongerechtigheid. Hij is dan ook ‘ontkomen aan het verderf, dat door de begeerte in de wereld heerst’ (*2 Petrus 1:4*). De doop is het beeld hoe de dopeling de ongehoorzame, oude mens overgeeft aan de destructie van de machten der duisternis, voorgesteld door water. Hij geeft zich daarom vrijwillig over aan de dooper, die de begrafenis symbolisch uitvoert. Wanneer de dooper de dopeling uit het water opheft, verzinnebeeldt hij daarmee de opstanding van de nieuwe, gehoorzame mens.

Bij de zondvloed werd de ongehoorzame mens door een reële onderdompeling begraven. Petrus denkt bij deze vergelijking dan ook niet aan enkele druppels water, maar eveneens aan een onderdompeling in veel water. Bij de kinderbesprenging missen wij de gedachte aan een begrafenis en veel water. Daar staat niet de dopeling in het centrum en daar wordt niet uitgebeeld wat met het kind gebeurd is, maar men houdt zich bezig met de ouders, met degene die doopt en in welk kerkverband gedoopt wordt. De entourage, de al of niet gelovige ouders, de ordening van de dooper, zijn ambt en zijn bevoegdheid, vindt men een belangrijker punt van discussie dan het kleine kind, dat inderdaad ook geen onderscheid weet tussen de linker- en de rechterhand; dus zeker niet tussen kwaad en goed, tussen ongehoorzaamheid en gehoorzaamheid.

## **De doortocht door de Rode Zee**

Het kerkelijk doopformulier trekt een vergelijking tussen de doortocht van de kinderen Israëls door de Rode Zee en de doop.



‘Gij, die de verstokte Farao met al zijn volk in de Rode Zee verdronken hebt, en uw volk Israël droogvoets daardoor geleid, door hetwelk de doop beduid werd.’

Ook lezen wij in dit formulier: ‘Dit leert ons de onderdompeling in..... het water.’ Deze ondergang of onderdompeling is het beeld van het graf. Het licht en het leven verdwijnen en duisternis omringt de mens. Jammer, dat het formulier dit beeld door de woorden ‘en de besprenging met het water’ teniet doet. De Rode Zee was het graf van de Farao, beeld van de duivel en zijn dienaren, maar een vernieuwd volk trok op aan de overzijde. Daarom is de doortocht door de Schelfzee een teken voor Gods volk. Door Egypte wordt verzinnebeeld hoe de mens door de dienstknechten van de duivel in deze wereld onderdrukt, gebruikt en met schuld overdekt wordt. Samen gaan ze in het watergraf, de Rode Zee. Bij de doortocht door de Rode Zee lieten de kinderen Israëls Egypte achter zich. Er was geen terugkeer meer mogelijk. Zo heeft men bij de doop al zijn schepen achter zich verbrand. Men kan noch wil meer terug. Men heeft de voet gezet in een ander land waar vrijheid is en Gods wetten functioneren. In de doop worden de banden met de Farao, dat is met de dood en duivel, losgemaakt en de banden met God en het eeuwige leven, gelegd. In *1 Corinthiërs 10:2* wordt gezegd: ‘Allen lieten zich in Mozes dopen... in de zee.’ Maar de doop in het nieuwe verbond spreekt van betere dingen dan het oude. Het stof der dienstbaarheid en der slavernij aan de zonde wordt weggespoeld. De duivel wordt onttroond, de oude mens met zijn schuldbesef blijft achter en de nieuwe staat op met een rein en goed geweten. De tocht naar de vrijheid in de onzienlijke wereld geschiedt onder de betere Mozes, Jezus onze Heer.

Het lied der overwinning na de doortocht door de Rode Zee is het prelude van het lied, dat aan de glazen zee gezongen wordt door de overwinnaars, die als zonen van God geopenbaard worden (*Openbaring 15:2,3*).

### **Ook het principe der wet begraven**

Saulus van Tarsen (St.V.) had een slechte conduitestaat. In zijn fanatieke vervolgingsijver had hij zich schatten opgehoopt in de dag des toorns. Na zijn bekering op de weg naar Damascus werd

de godvruchtige Ananias naar deze wanhopige en geestelijk gebroken ijveraar toegezonden om hem van zijn blindheid te genezen en hem de handen op te leggen voor de doop in de Heilige Geest. Wat had Saulus het moeilijk! Als wetsgetrouwe Jood moest hij aanvaarden, wat hij later zo duidelijk omschreef: 'God echter bewijst zijn liefde jegens ons, doordat Christus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is. Veel meer zullen wij derhalve, thans door zijn bloed gerechtvaardigd, door Hem behouden worden van de toorn' (*Romeinen 5:8,9*).

De kern van het evangelie is de gerechtigheid alleen door het geloof op grond van het volbrachte werk van Christus. Saulus was echter bij de wet opgevoed en hierbij 'gaat het niet om geloof, maar wie dat doet, zal daardoor leven' (*Galaten 3:12*). In Damascus werd Saulus een nieuwe schepping. Hij werd daar erfgenaam van God en medeërfgenaar van Christus. In nieuwe tongen mocht hij daarna de Heer grootmaken, zoals de discipelen in het begin. Het oude was voorbij en toch kon deze man zich niet van zijn ingeroeste opvattingen losmaken. Mocht hij nu zo maar opeens alles achter zich laten? Vroeg God van hem geen boetedoening of een zoenoffer? Ging het zo gemakkelijk? Saulus wist zich een vervolger van de gemeente Gods. Hij had bloed aan zijn handen. Was dit zonder meer weg, omdat hij de naam van Jezus beleed? Ananias bemerkte deze innerlijke strijd. 'En nu, wat aarzelt gij nog? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van zijn naam' (*Handelingen 22:16*).

De doop is het getuigenis van de wedergeboren mens dat deze afstand gedaan heeft van het oude leven. God rekent er niet meer mee en de dopeling voortaan ook niet meer. Zijn zonden zijn afgewassen door het geloof in het Woord van God. Jezus reinigt, zoals er staat: 'Evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, om haar te heiligen, haar reinigende door het waterbad met het woord' (*Efeziërs 5:25,26*).

Petrus sprak op de Pinksterdag: 'Bekeert u en een ieder van u late zich dopen op de naam van Jezus Christus, tot vergeving van uw zonden' (*Handelingen 2:38*). Velen aarzelen, omdat zij niet met het verleden durven te breken. Zij weigeren zich te laten dopen, omdat zij nimmer de knoop radicaal doorhakten. Door zijn doop getuigt de gelovige voor God en de mensen, dat het oude voorbij

is en het nieuwe leven gekomen. Ook Saulus moest behouden worden uit 'dit verkeerde geslacht' (*Handelingen 2:40*). Hij moest het zondige leven, waartoe hij als plichtsgetrouwe Jood gekomen was, begraven. Hij meende immers Gode een dienst te bewijzen door de gemeente te vervolgen. Hij getuigde later: 'Naar mijn ijver een vervolger van de gemeente, naar de gerechtigheid der wet onberispelijk' (*Filippenzen 3:6*). Maar ook dit leven van trouwe wetsoverleveringen, tradities, overleveringen en onderhouden van inzettingen, moest begraven worden, want de nieuwe mens, de rechtvaardige, leeft alleen door het geloof in de beloften Gods. In het nieuwe verbond geldt niet: wie dit doet zal leven, maar: wie gelooft zal leven.

De wet van de Sinai stelde de mens een aantal eisen, waaraan deze voldoen moest. De uitdrukking 'wie dat doet, zal daardoor leven' (*Galaten 3:12*) richt zich op de inspanning en op het onafhankelijkheidsgevoel van de (vrome) natuurlijke mens. Dit principe der wet van het oude verbond, dat de mens zelf iets kan of moet bijdragen tot zijn gerechtigheid, moet in de dood gegeven worden en begraven. De nieuwe schepping is geschapen tot goede werken om daarin te wandelen, zoals bijvoorbeeld het oog gemaakt is om te zien. Wanneer het gezond is, behoeft het hiervoor geen moeite te doen (*Efeziërs 2:10*). De geestelijke mens bezit de Heilige Geest, die in hem de wetten van de Geest volbrengt. De eis der wet wordt vervuld in hem, die niet naar het vlees wandelt - door inspanning doch naar de Geest - door geloof - (*Romeinen 8:4*). Daarom werd tot de godvruchtige Joden gezegd: 'Bekeert u en een ieder van u late zich dopen,... en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen' (*Handelingen 2:38*). Heiligmaking wordt zonder inspanning onzerzijds verkregen. 'Die u roept, is getrouw; Hij zal het ook doen' (*1 Thessalonicenzen 5:24*).

Nadat hij het beginsel der wet in zijn doop begraven had, kon de apostel schrijven: 'Maar alles wat mij winst was, heb ik om Christus' wil schade geacht... Om zijnentwille heb ik dit alles prijs gegeven en houd het voor vuilnis, opdat ik Christus mag winnen, en in Hem - in zijn lichaam ingevoegd zijnde - mag blijken niet een eigen gerechtigheid, uit de wet, te bezitten, maar de gerechtigheid door het geloof in Christus' (*Filippenzen 3:7-9*). Door de

doop getuigt de mens dat hij niets meer verwacht van het onderhouden van de wet van de Sinai. Ingevoegd zijnde in het lichaam van Christus, weet hij zich niet alleen dood voor de zonde, maar ook dood voor de wet. 'Dat gij wel dood zijt voor de zonde, maar levend voor God in Christus Jezus' (*Romeinen 6:11*). 'Bijgevolg, mijn broeders, zijt ook gij dood voor de wet door het lichaam van Christus', dus omdat gij behoort tot het lichaam van Christus (*Romeinen 7:4*). In de doop wordt verzinnebeeld dat het dode leven naar de wet, begraven is, dat wil zeggen dat men er volkomen afstand van gedaan heeft. Het is duidelijk dat een kinderbesprenging nooit zo iets kan uitbeelden.

### **Met Christus begraven**

Of weet gij niet, dat wij allen, die in Christus Jezus gedoopt zijn, in zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood (*Romeinen 6:3,4*). In *1 Corinthiërs 12:13* staat dat wij door één Geest tot één lichaam gedoopt zijn. Dit betekent dat wij in het lichaam van Christus ingevoegd werden. Voordat dit echter gebeurde, werden wij eerst bij diegenen gevoegd, die door het geloof deel hebben aan de dood van Christus, dus aan de verzoening. Men moet eerst in Christus' dood gedoopt worden, dus daaraan deel hebben, voordat men deel krijgt aan het lichaam van Christus, dat eeuwig leeft. 'In Christus Jezus gedoopt zijn', ziet op de doop in de Heilige Geest die vooraf gegaan wordt door de-doop-in-zijn-dood en deze wordt uitgebeeld door de onderdompeling in water. Zo werd in het oude verbond het volk Israël 'in Mozes gedoopt in de wolk en in de zee' (*1 Corinthiërs 10:2*). Allen die zich in de wolk en in het water van de Rode Zee bevonden, behoorden bij deze man Gods, stelden zich onder zijn leiding en gehoorzaamden zijn bevelen. In het nieuwe verbond zien wij de parallel: in Christus gedoopt door de doop in de Heilige Geest (in de wolk) en in-zijn-dood-gedoopt, uitgebeeld door de doop in water (in de zee). Paulus veronderstelt bij de woorden: 'Of weet gij niet?', dat de christenen van zijn tijd de betekenis van de waterdoop begrepen. Met deze doop betuigden zij deel te hebben aan de dood van Christus. Zijn dood was hun losmaking van de zonde.

In het oude leven hield de mens zich alleen bezig met de dingen van deze wereld. Hij was de mens naar het vlees. Hij nam ook menigmaal contact op met de machten der duisternis; Hij werd door dezen verleid, verleugend, vaak gebonden en soms zelfs totaal in bezit genomen. De werken van het vlees zijn niet uit de Vader, evenmin als de begeerten van deze wereld. De gemeenschap met de zondige machten laten een schat van schuld in het zieleven achter. Deze gehele mens met zijn werken en zijn schuld wordt in de dood overgegeven en begraven, zoals Christus aan de machten der duisternis overgegeven werd, stierf en begraven werd.

Het is ook nodig dat een mens van de inwonende machten bevrijd wordt, opdat hij kan staan in de vrijheid, waarmee Christus vrijmaakt. Gebeurt dit niet, dan krijgen wij het droevige beeld van vele christenen, die zich bekeerd hebben en in wie nieuw leven geboren werd, maar die nog altijd geen overwinning op het kwaad hebben en geteisterd worden door zondemachten, die hun vrede, blijdschap en gerechtigheid roven. Met het begraven van de oude mens moet het kind van God ook losgemaakt worden van de machten, waardoor hij overweldigd was. Hij moet dus vóór zijn doop bevrijd worden, wil hij ná zijn doop in volle vrijheid getuigen kunnen: 'het oude is voorbij'.

Wij merken hierbij op, dat in de brieven aan de gemeenten niet over het uitdrijven en binden van machten gesproken wordt, omdat de eerste christenen bij hun bekering ogenblikkelijk verlost en bevrijd werden. Paulus schreef: 'Gij waart vroeger,... maar gij hebt u laten afwassen, maar gij zijt geheiligd of geheeld, maar gij zijt gerechtvaardigd door de naam van de Here Jezus Christus' (*1 Corinthiërs 6:10,11*). Een rudimentair overblijfsel hiervan vindt men in de rooms-katholieke kerk, waar aan de doopbediening de formule voorafgaat: 'Wijk terug, onreine geest, en waag het niet nog ooit tot hem of haar te naderen'.

Zo predikte Filippus in de stad Samaria het evangelie van Jezus Christus. Hij begon met het uitwerpen van onreine geesten en het genezen van zieken. Door deze bevrijding kwam grote blijdschap. Daarna lieten de mannen en vrouwen zich dopen (*Handelingen 8:4-13*). Ook Saulus werd eerst genezen van zijn blindheid, voordat hij gedoopt werd.

De Schrift zegt zo duidelijk wie de oude mens is. ‘Ook u, hoewel gij dood waart door uw overtredingen en zonden, waarin gij vroeger gewandeld hebt overeenkomstig de loop dezer wereld, overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest, die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid’ (*Efeziërs 2:1,2*). De Weymouth-vertaling schrijft: machten der lucht, van de geesten die thans werkzaam zijn. De oude mens is dus de compagnon van de boze machten en de nieuwe wordt door de doop in de Heilige Geest met Jezus Christus verbonden. Bij zijn doop getuigt dus de mens, dat er een scheiding met deze machten gekomen is en hij met de ongerechtigheid gebroken heeft.

‘Of weet gij niet, dat wij... in zijn dood gedoopt zijn?’ De Here Jezus legde zijn leven geheel vrijwillig en in gehoorzaamheid aan de Vader af. ‘God heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen’ (*Jesaja 53:6*, St.Vert.). Jezus nam onze schuld op Zich en werd begraven. Zo leggen wij ook het oude leven af, dat door de machten gebruikt werd, en houden het voor dood. Wij begraven het en denken er niet meer aan, want God doet dit ook niet. ‘Niemand, die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk Gods’ (*Lucas 9:62*). Ook sprak de Heer: ‘Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochend zichzelf’ (*Mattheüs 16:24*). Zichzelf verloochenen betekent: afstand doen van het principe dat wij nog iets tot redding zouden kunnen bijdragen. Wij vertrouwen niet meer op onszelf. De gedachte dat een mens zichzelf heil zou kunnen verwerven, wordt in de dood gegeven. Dit oude levensbeginsel wordt in de doop afgelegd.

In onze dagen emigreren velen naar een ander land. Zij beginnen daar een geheel nieuw leven onder nieuwe wetten. Zo is ook de doop een uitgaan uit de wereld en een naturalisatie in de hemelse gewesten. Door zich te laten onderdompelen in water getuigt men de beslissing genomen te hebben om hemelburger te worden. Een kinderbesprenging kan zo iets niet uitbeelden, want het is onmogelijk dat een ander zulk een beslissing voor ons neemt. Bij de kinderdoop legt men voor God een aantal ‘vrome’ wensen neer, maar bij de bijbelse doop een in het geloof genomen beslissing.

De doop is een belijdenis. Jezus sprak: 'Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, die zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is' (*Mattheüs 10:32*). Hij sprak ook: 'Gij zult mijn getuigen zijn' (*Handelingen 1:8*). Bij de doop belijdt men voor God en de mensen, voor heilige en gevallen engelen, dat men voor Jezus gekozen heeft en dat Hij zijn werk gedaan heeft. Zij allen zien toe bij dit belangrijke gebeuren.

Onze tijd vraagt om een duidelijke keuze: voor of tegen Jezus. Het massa-christendom kent deze volkomen overgave niet en houdt de bijbelse volgorde niet aan. Het besprengt een kind en dit doet belijdenis op latere leeftijd. De bijbel spreekt niet over zulke dingen. Onze tijd vraagt om herstel van de bijbelse orde en om de discipline van het discipelschap. Deze beslissing kost strijd en moeite: 'Trouwens, allen, die in Christus Jezus godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden' (*2 Timotheüs 3:12*). Het breken met, het afleggen en in de dood geven van het oude leven valt zwaar en doet pijn, maar dit lijden is niet te vergelijken met de heerlijkheid, die over ons geopenbaard zal worden (*Romeinen 8:18*).

## *De doop als opstanding*

### **Onttrokken aan de zonde**

‘Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwheid des levens zouden wandelen’ (*Romeinen 6:4*). Bij het verrijzen van de dopeling uit het water, wordt het heerlijkste genadefait in het verlossingsplan uitgebeeld, namelijk de opstanding uit de doden. De oude mens werd begraven en de nieuwe mens verrijst. De oude mens is degene die in gemeenschap met de zondige machten leefde. Bij zijn bekering verbrak hij deze band en legde in het geloof een nieuwe verbinding met God. Daarom kan de apostel in *Romeinen 6:1* en *2* getuigen: ‘Mogen wij bij de zonde blijven, opdat de genade toeneemt? Volstrekt niet! Immers, hoe zullen wij, die der zonde gestorven zijn, daarin nog leven?’ In zijn doop getuigt de wedergeboren mens dat hij alle contacten met het rijk der duisternis verbroken heeft. Hij is ‘der zonde gestorven.’ Het nieuwe levensbeginsel bleef echter gespaard. Het kon niet sterven, want het is uit God geboren door het levende en blijvende woord. Daarom wordt de doop genoemd ‘een bede van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus’ (*1 Petrus 3:21*).

De nieuwe mens belijdt niet langer dat hij een zondaar is, met schuld beladen en verbonden met de machten der duisternis, maar dat hij een rechtvaardige en heilige is; dus verbonden kan worden met de Heilige Geest. Wanneer opgemerkt wordt ‘door de opstanding van Jezus Christus’, wordt betuigd dat zoals wij door het geloof met Jezus in zijn dood gestorven zijn en begraven, wij ook door zijn opstanding met Hem zijn verzezen tot een nieuw leven. Jezus was de eerste in de opstanding, zoals Hij in alles de eerste is geweest. Waar hier gesproken wordt over een weg van sterven, begraven en opstaan van Jezus Christus in de zienlijke of natuurlijke wereld, daar volgt ieder, die een kind van God wil wor-



den, dezelfde weg in de onzienlijke of geestelijke wereld. Zo wordt uitgebeeld dat de ongehoorzame, oude mens opgehouden heeft te bestaan en de nieuwe mens uit de dood tot een nieuw leven verrijst. Wat van Jezus geschreven staat, geldt ook voor hem: 'Hij die gedood is naar het vlees, maar levend gemaakt naar de geest' (*1 Petrus 3:18*). Sterven maakt scheiding en dit doet pijn. De vleeselijke mens gaat onder en de geestelijke wordt onttrokken aan de zonde. Bij het opstaan uit het watergraf zijn alle contacten met de dood verbroken. Wie zo naar het vlees geleden heeft, moet zich wapenen met de gedachte, dat hij onttrokken is aan de zonde (*1 Petrus 4:1*).

### **De tarwekorrel**

Datgene wat de bijbelse doop symboliseert, wordt in de Schrift ook door andere beelden weergegeven. Jezus gebruikte het beeld van de tarwekorrel. Deze valt in de aarde en sterft. Hij is verder waardeloos, maar het beginsel van het nieuwe leven sterft niet, want hieruit groeit de nieuwe plant. 'God geeft er een lichaam aan, gelijk Hij dat gewild heeft' (*1 Corinthiërs 15:38*). Daarom mag alleen een wedergeborene, die nieuw leven bezit, zich laten dopen. Alleen kinderen Gods bezitten iets dat uit het watergraf kan opstaan. Wie zich als onbekeerde of onwedergeborene dopen laat, is als degene die verwacht dat uit een keisteen iets groeien kan. Een pas geboren kind van God staat op tot een nieuw leven.

De apostel Paulus sprak over dit wegsterven van de korrel als over het verval van de uitwendige mens. Deze bezit een schat, die in de zienlijke wereld opgeld doet. Paulus kende deze schat uit zijn vroeger leven. Hij werd toen gerespecteerd en ieder boog zich diep voor de geleerde en vrome rabbi, Saulus van Tarsen. Zijn schat was de eer bij mensen en zijn wetenschap, kennis, aanzien, positie, geslacht en afkomst. Wie echter de weg van Jezus kiest en in nieuwheid des levens wandelen wil, merkt dat deze uitwendige mens vervalt. 'Maar alles wat mij winst was, heb ik om Christus' wil schade geacht' (*Filippenzen 3:7*). Jezus bracht immers een Koninkrijk dat niet van deze wereld is, maar dat de inwendige mens betreft. De uitwendige mens heeft te maken met het zichtbare: eer, positie, invloed, macht, wetenschap, cultuur, kunst en

rijkdom. De innerlijke mens is de onzichtbare, die zich in de onzienlijke wereld beweegt, in die der geesten. De innerlijke mens is dat deel van de mens (ziel en geest), dat zich aan de zintuiglijke waarneming onttrekt. Terwijl de uitwendige mens vervalt, wordt de innerlijke van dag tot dag vernieuwd, dat wil zeggen: hij ontwikkelt zich van kracht tot kracht en van heerlijkheid tot heerlijkheid (2 *Corinthiërs* 4:16).

Zodra het nieuwe leven opgestaan is, mag het zijn positie in de hemel innemen. Zijn plaats is dan in het Koninkrijk Gods als een deel van het lichaam van Christus. 'En heeft ons mede opgewekt en ons mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus' (*Efeziërs* 2:6). Ook van dit burgerschap in de hemel heeft de besprengde baby geen besef. In deze geestelijke wereld worden slechts kinderen ingevoegd, die niet uit de wil eens mans, maar uit God geboren zijn. Hun geboorte brengt hen in de hemel, hun wandel is in de hemel, hun strijd is in de hemel en hun schatten vergaderen zij in de hemel. Zij kunnen zeggen: 'Wij zijn mede opgewekt en hebben een plaats ontvangen in de hemelse gewesten'.

## Het opstandingsleven

Wie gedoopt is, belijdt dat hij opgenomen is in het Koninkrijk van Jezus dat in de hemel is, in de onzienlijke wereld. Door de vergeving van zonden en schuld heeft hij in principe de gerechtigheid ontvangen. De gedoopte gelooft en belijdt dat de mens die uit God geboren is, dat is dus uit diens woord, een nieuw leven begint te leiden. 'Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed' (*Galaten* 3:27). Bij zijn doop belijdt de gelovige dat hij door Christus het grondbeginsel der gerechtigheid ontvangen heeft. 'Wij dan, gerechtvaardigd uit het geloof, hebben vrede met God door onze Here Jezus Christus' (*Romeinen* 5:1).

'Heidenen, die geen gerechtigheid najaagden, hebben gerechtigheid verkregen, namelijk gerechtigheid, die uit het geloof is' (*Romeinen* 9:30). Zoals de mens in de zichtbare wereld in zijn kleding wandelt, zo is hij in de onzienlijke wereld naar de inwendige mens ook gehuld in een kleding. De bijbel zegt dat de onwedergelovige mens omgeven is door een 'wegwerpelijk kleding' (*Jesaja*

64:6). Zoals een damp neerslag veroorzaakt op voorwerpen en deze met een vuile laag bedekt, zo was de innerlijke mens overtrokken met een bedekking van schuld. Deze 'voorhang' maakte scheiding tussen God en de mens, maar bij zijn sterven heeft Jezus de schuld der ganse wereld op zich genomen. Hij droeg haar in zijn 'voorhangsel, dat is, zijn vlees' (*Hebreeën 10:20*). Toen dit voorhangsel gescheurd werd, was ook de zondeschuld der ganse wereld weggenomen en lag de weg naar het hemelse heiligdom open. Een mens gaat daarom niet verloren vanwege zijn zware schuld, maar omdat hij de duisternis liever heeft dan het licht. Wie de boze machten niet loslaten wil, zal ook met hen verloren gaan. Wie zich evenwel door het geloof de gerechtigheid van Christus toeëigent, weet dat zijn bezoedelde bedekking is weggenomen en hij zal door zijn rechtvaardige daden werken aan een nieuw kleed, dat van de gerechtigheid, opdat hij niet naakt wordt gevonden, wanneer zijn aardse tent wordt afgebroken (*2 Corinthiërs 5:3*).

De goede werken vormen de draden, waarvan het nieuwe kleed geweven is. Wanneer de vrouw des Lams, de gemeente, zich in de eindtijd gereed gemaakt heeft, wordt gezegd: 'Haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos fijn linnen te kleden, want dit fijne linnen zijn de rechtvaardige daden der heiligen' (*Openbaring 19:8*). Wanneer wij ons met Christus bekleden, betekent dit dat Hij de auteur is van onze goede werken. Als wij ons dus afvragen, wat goede werken eigenlijk zijn, volgt hieruit dat wij ons in het leven van Jezus verdiepen. Hij immers was de volmaakte rechtvaardige. Zijn wandel was ook in gerechtigheid en Hij spreekt tot ieder die met Hem opgestaan is tot een nieuw leven: 'De werken, die Ik doe, zal hij ook doen en grotere nog dan deze' (*Johannes 14:12*). Jezus dreef duivelen uit, genas zieken en verlost gebonden van hun ketenen; dit alles om het Koninkrijk Gods op aarde te realiseren. Kortom: 'Hij is rondgegaan, weldoende en genezende allen, die door de duivel overweldigd waren' (*Handelingen 10:38*). Hij wil ons door de doop in de Heilige Geest kracht van omhoog of kracht uit de onzienlijke wereld schenken om zijn voorbeeld te volgen. Deze Geest Gods werkt door de liefde Gods. De Heilige Geest en Gods schenkende liefde, die altijd de mens positief benaderen, behoren bij elkaar.

Wanneer wij vervuld zijn met de Heilige Geest en de liefde Gods in onze harten uitgestort is, kunnen wij liefhebben wat God liefheeft en werken, zoals Jezus werkte. Dan kunnen wij schatten in de hemelen verzamelen, waar noch mot noch roest ze onttoonbaar maakt en waar geen dieven inbreken of stelen (*Mattheus 6:20*). Deze schat in de hemel, die in het zieleleven opgeslagen is, vormt het kleed der gerechtigheid. Jezus waarschuwt ervoor, dat het mogelijk is, dat een mens schade lijdt aan zijn ziel. Wie een verdeeld hart heeft, zal bemerken dat het kleed van zijn inwendige mens aangetast wordt. De bijbel vermaant: 'Zalig hij, die waakt en zijn klederen bewaart, opdat hij niet naakt wandelt en zijn schaamte niet gezien worde' (*Openbaring 16:15*).

De schatten, die in de hemel vergaderd worden, dit kleed der gerechtigheid, vormen de grootte en de statuur van de mens in de onzienlijke wereld. Zoals er in de natuurlijke wereld grote en kleine mensen zijn, zo ook in de geestelijke. Wie echter groot wil zijn in de hemelen, zal op aarde klein moeten zijn, namelijk nederig en ootmoedig. Van de groten in het Godsrijk wordt gezegd: 'Wie overwint (over de machten der duisternis), hem zal Ik maken tot een zuil in de tempel mijns Gods' (*Openbaring 3:12*). De uiteindelijke proporties van de innerlijke of geestelijke mens hangen dus af van zijn kleed, gevormd door zijn rechtvaardige daden, of van zijn schatten in de hemel.

Het werk dat nog groter is dan wat Jezus op deze aarde deed, is het leiden van de wedergeboren mens tot de doop in de Heilige Geest en het begeleiden van het kind van God naar het zoonschap. Deze werken kon Jezus niet doen, omdat de Geest nog niet was uitgestort.

De kinderbesprenging kent dit symbool van de opstanding niet. De kinderdoop beeldt dit niet uit. Zijn betekenis gaat niet verder dan wat het oude verbond te bieden had: afkomst langs de natuurlijke lijn en onderworpenheid aan de wet van de Sinaï. Bij de ware doop belijdt men het oude uniform, het bezoedelde kleed, afgelegd en het kleed der gerechtigheid aangetrokken te hebben.

### *De doop als bede van een goed geweten*

#### **Een leer van dopen**

‘De doop is niet een afleggen van lichamelijke onreinheid, maar een bede van een goed geweten tot God, door de opstanding van Jezus Christus, die aan de rechterhand Gods is, naar de hemel gegaan, terwijl engelen en machten en krachten Hem onderworpen zijn’ (1 Petrus 3:21,22).

Bij de wedergeboorte wordt het kind van God overgeplaatst uit de macht der duisternis in het Koninkrijk van Jezus Christus (Colossenzen 1:13). Het moet daar bewust gaan leven, handelen en wandelen, en strijden. Het moet deze nieuwe wereld nog leren zien en onderscheiden. Het moet zich de situatie realiseren, waarin het nu is gaan verkeren. Om de christen voor dit nieuwe leven toe te rusten volgt op de waterdoop nog een doop, maar nu in de Heilige Geest. De gelovige moet na zijn doop ‘bekleed worden met kracht uit den hoge’ (Lucas 24:49). Dan kunnen in hem de geestelijke begaafdheden gaan functioneren, die onmisbaar zijn voor zijn groei en voor de opbouw van het lichaam des Heren, de gemeente. Zonder deze kracht is het onmogelijk in de voetsporen van Jezus te wandelen.

Wanneer in *Hebreeën 6:1,2* het fundament van het christelijke geloof genoemd wordt, is er geen sprake van: de leer van de doop, maar van: een leer van dopen, dat is de meervoudsvorm. De doop in de Heilige Geest is een aparte ervaring, nauw verbonden met en wanneer het goed is, meteen volgende op de doop in water.

#### **Jezus bad om de Heilige Geest**

Ook met zijn doop in de Heilige Geest was Jezus de eerste van vele broeders. Te zamen met Johannes vervulde Hij alle gerechtigheid. De ganse weg des heils werd aan de Jordaan geopenbaard. In *Lucas 3:21* staat dat Jezus gedoopt werd. Hij is daar met Johannes de Doper in de rivier. Het Jordaanwater druipt nog van

hoofd en handen. Dan slaat de Zoon des mensen de ogen naar de hemel en bidt. Hij begeert nu de 'kracht uit den hoge', de gave van de Heilige Geest. 'En het geschiedde, terwijl al het volk gedoopt werd, dat, toen ook Jezus gedoopt werd en in gebed was, de hemel zich opende, en de Heilige Geest in lichamelijke gedaante als een duif op Hem neerdaalde' (*Lucas 3:21,22*). Op de waterdoop volgt de doop in de Heilige Geest. Zowel Johannes als Jezus blikken in de onzichtbare wereld en beiden zien hoe dit heilsfeit zich voltrekt (*Mattheüs 3:16* en *Marcus 1:10*). Zij zien de Geest neerdalen in lichamelijke gedaante als een duif.

Jezus was in water gedoopt en daarmee getuigde Hij dat er een ingang moest zijn in het Koninkrijk Gods. Door de doop in de Heilige Geest begon dit Koninkrijk zich in Hem te openbaren. Toen begonnen 'de krachten van de toekomstige eeuw' in Hem te werken, zodat Hij duivelen kon uitwerpen, zieken genezen en bezetenen bevrijden (*Hebreeën 6:5*). Er waren veel profeten en grote mannen Gods in het oude verbond, maar zij gingen niet rond om zieken te genezen en gebonden te bevrijden. Dit was hun opdracht niet, hoewel wij een enkele maal lezen dat een dode door hen werd opgewekt.

De genezing en verlossing van de mens staan in verband met de doop in de Heilige Geest, want door de geestelijke begaafdheden is het kind van God in staat zijn naaste te helpen. Jezus sprak: 'Maar indien Ik door de Geest Gods de boze geesten uitdrijf, dan is het Koninkrijk Gods over u gekomen (binnen uw bereik gekomen)' (*Mattheüs 12:28*).

Er is sprake van 'krachten der toekomstige eeuw', omdat 'het herstel aller dingen', dat is de bevrijding van de zuchtende schepping, in het duizendjarige rijk, door de zonen Gods zal geschieden. Wanneer de Heer terugkomt met de zijnen, zal Hij voor dit herstelwerk alleen hen kunnen gebruiken, die nu reeds met deze krachten hebben gearbeid. De ganse schepping zal op dezelfde wijze bevrijd worden als Jezus het eenmaal voordeed. Daarom is de doop in de Heilige Geest onmisbaar en noodzakelijk teneinde eenmaal ingeschakeld te worden als medearbeider Gods in het verlossingsplan van de ganse schepping.

In *Lucas 11:13* staat: 'Indien dan gij, hoewel gij slecht zijt, goe- de gaven weet te geven aan uw kinderen, hoeveel te meer zal uw

Vader uit de hemel de Heilige Geest geven aan hen, die Hem daarom bidden? De Heilige Geest valt een christen niet automatisch ten deel. Hij zal deze moeten begeren en erom vragen. Het kind van God bidt een gebed des geloofs, wetende dat Jezus, die 'de belofte des Heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft', ook zeker het antwoord zal geven (*Handelingen 2:33*). De gelovige stelt zich open voor de Heilige Geest die hem gaat vervullen. Ook op de Pinksterdag waren de discipelen 'allen te zamen bijeen' (*Handelingen 2:1*). 'Deze allen bleven eendrachtig volharden in het gebed' (*Handelingen 1:14*). Zij wachtten op de realisering van de belofte des Vaders en hun geloof bleek uit de grote blijdschap, waarmee zij in de tempel voortdurend God loofden (*Lucas 24:53*). Hun geloof werd beantwoord.

Op de Pinksterdag hoorden de discipelen uit de onzienlijke wereld een geluid 'als' van een geweldige windvlaag. Zij zagen in de geest tongen 'als' van vuur (*Handelingen 2:2,3*). Zo zagen Jezus en Johannes de Heilige Geest 'als' een duif neerdalen. Wij hebben personen in de Heilige Geest gedoopt zien worden, terwijl 'als' uit een gouden kruik een stroom van water neerdaalde met een glans 'als' van vuur. Op velerlei wijzen worden deze onzichtbare zaken ook tegenwoordig aan het geestesoog getoond. De bijbelse tijden zijn opnieuw gaan leven. Jezus gaf het voorbeeld en in onze tijd volgen duizenden Hem in de doop in het water en in de doop in de Geest.

Jezus bad met een goed geweten en de hemel werd geopend. In zijn gebed zocht Hij contact met de hemelse Vader en greep Hij in het geloof de belofte des Vaders aan. Door de wedergeboorte is aan ons 'een plaats gegeven in de hemelse gewesten' en de doop in de Heilige Geest maakt het ons mogelijk 'om de overweldigende rijkdom zijner genade te tonen' (*Efeziërs 2:6,7*). De doop in de Heilige Geest is de heerlijkheid die op de doop in water volgt. De bijbel zegt tot ieder mens: 'Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden' (*Johannes 1:12*). Dit is genade. Maar daarop volgt de heerlijkheid en de overweldigende rijkdom van genade: 'Immers uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs genade op genade' (*Johannes 1:16*).

Wanneer de onzienlijke wereld zich opent, wordt Jezus in de Heilige Geest gedoopt. Vanaf dit ogenblik begint zijn bediening. Hij wordt eerst aangedaan met ‘kracht uit den hoge’. Dan klinkt een stem uit de hemelen, welke zegt: ‘Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb’ (*Mattheüs 3:17*).

Jezus was het voorbeeld en wij willen in zijn voetsporen wandelen. Ook tot ons spreekt de stem uit de hemel bij de doop in de Heilige Geest: ‘Gij zijt kinderen van het welbehagen en zonen Gods.’ Vanaf nu weten wij ons erfgenamen van God en medeërfgenen van Jezus Christus. De doop in water en de doop in de Heilige Geest behoren elkander op te volgen. Dit is het fundament van het evangelie!

### **Waterdoop en Geestesdoop**

Er is dus een doop in water en een doop in de Heilige Geest. Bij de waterdoop is de voorganger of dienende broeder de doper. De gelovige ondergaat de doop en het element waarin gedoopt wordt, is het water. Bij de doop in de Heilige Geest is de Here Jezus zelf de doper. Johannes zei: ‘Die zal u dopen met de Heilige Geest’ (*Mattheüs 3:11*). De gelovige ondergaat deze doop en het element, waarin gedoopt wordt, is de Heilige Geest.

Ieder kind van God ontvangt de Heilige Geest, indien hij deze in geloof aanneemt. Zoals zijn geloof het bewijs is, dat hij een kind van God is geworden, zo is zijn geloof voor hem ook het bewijs, dat hij de Heilige Geest ontvangen heeft. ‘Het geloof nu is de zekerheid der dingen, die men hoopt, en het bewijs der dingen, die men niet ziet’, dat zijn ook de dingen uit de onzienlijke wereld (*Hebreeënen 11:1*). Een buitenstaander ziet aan zijn veranderde levenswandel, dat iemand een kind van God geworden is. Zo merkt hij dat iemand gedoopt is met de Heilige Geest, als deze in nieuwe tongen gaat spreken: ‘Derhalve zijn de tongen een teken niet voor hen, die geloven, maar voor de ongelovigen’, of buitenstaanders (*1 Corinthiërs 14:22*). De volgende Schriftplaatsen tonen aan, dat de doop in de Heilige Geest op die in water volgen móét:

‘Petrus antwoordde hun: Bekeert u en een ieder van u late zich dopen,... en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen. Want voor u is de belofte’ (*Handelingen 2:38*). De Schriftuurlijke gang is



duidelijk: bekering, waterdoop en doop in de Heilige Geest. Wij zien deze orde opnieuw in Samaria. ‘Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk Gods en van de naam van Jezus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen’ (*Handelingen 8:12*). Dan volgt het gebed door Petrus en Johannes over deze schare om de Heilige Geest. ‘Toen legden zij hun de handen op en zij ontvingen de Heilige Geest’ (*Handelingen 8:17*). Merk in deze geschiedenis op, dat er sprake is van de doop van mannen en vrouwen. Kinderen waren hier niet bij. Wanneer deze aanwezig zijn, worden zij apart vermeld, zoals in *Handelingen 21:5*, waar sprake is van mannen, vrouwen en kinderen, die Paulus uitgeleide deden.

In *Handelingen 19:5,6* staat: ‘En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Here Jezus. En toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de Heilige Geest over hen, en zij spraken in tongen en profeteerden.’ Opnieuw de bevestiging dat na de waterdoop de doop in de Heilige Geest moet volgen.

In *Galaten 3:14* lezen wij: ‘Zo is de zegen van Abraham (de gerechtigheid des geloofs en het kinschap Gods) tot de heidenen gekomen in Jezus Christus, opdat wij de belofte des Geestes ontvangen zouden door het geloof.’

Een uitzondering in deze goddelijke orde vinden wij te Caesarea. Toen Petrus later in Jeruzalem door degenen die uit de besnijdenis waren, beschuldigd werd, dat hij bij de heidenen binnengegaan was, verklaarde hij, dat de Heilige Geest hem hierbij geleid had. Cornelius, naar wie hij gezonden werd, was in een visioen ervan verwittigd dat Petrus een boodschap van redding brengen zou. ‘Deze zal woorden tot u spreken, waardoor gij en uw gehele huis behouden zult worden’ (*Handelingen 11:14*). Zo gebeurde het ook. ‘Terwijl Petrus deze woorden nog sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het woord hoorden’ (*Handelingen 10:44*). De heidenen in het huis van Cornelius ontvingen de Heilige Geest voor zij in water waren gedoopt. ‘Zou iemand het water kunnen weren, om dezen te dopen, die evenals wij de Heilige Geest hebben ontvangen? En hij beval hen te dopen in de naam van Jezus Christus’ (*Handelingen 10:47,48*). Petrus en de christenjoden moesten uit deze geschiedenis leren, dat het heil

ook tot de heidenen was gekomen zoals geschreven is: 'Ik zal niet-mijn-volk noemen: mijn-volk, en de niet-geliefde: geliefde' (*Romeinen 9:25*).

Ook in onze dagen komt het menigmaal voor, dat iemand gedoopt wordt in de Heilige Geest, terwijl hij nog niet in water gedoopt is. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat een juist begrip inzake de waterdoop ontbreekt en het christenvolk door verkeerde leringen op een dwaalspoor is gekomen.

### **Bede van een goed geweten**

Een goed geweten houdt in, dat men zonder besef van schuld is (*Hebreeën 10:22*). De nieuwe schepping weet, dat Jezus voor haar zonden is gestorven, dat zij in nieuwigheid des levens opstaat en verlost is van inwonende boze machten die haar geest machteloos maakten. De dopeling heeft dan een zuiver geweten, want de bevrijding moet plaatsgrijpen voor de doop in water. Het eerste wat hij na zijn doop doet, is contact zoeken met Jezus. Hij bidt tot God. Dit deed Jezus ook. Het is een bede om kracht en om de Heilige Geest.

Zuigelingen hebben geen goed en geen kwaad geweten. Zomin zij onderscheid weten tussen hun rechter- of linkerhand, zomin weten zij onderscheid tussen goed en kwaad. Zij zijn geheel afhankelijk van hun ouders, die hen moeten leiden en heiligen. De ouders staan in het natuurlijke en geestelijke leven voor hun kinderen op de bres. Zuigelingen kunnen niet bidden. Zij hebben nog niet het vermogen hun geest te richten en evenals de mannen in Efeze weten zij zelfs niet, dat er een Heilige Geest is. Hun besprenging heeft dan ook geen enkele zin in het Koninkrijk der hemelen.

Met de bede van een goed geweten is ook de doop in de Heilige Geest uit het kerkelijke denken verdwenen. En met de doop in de Heilige Geest verdwenen ook de geestelijke begaafdheden. Er wordt niet over gepreekt en al deze dingen zijn bij het kerkelijke publiek zo goed als onbekend. De gelovigen behoren evenwel in de voetsporen van hun Meester te wandelen. Door de kracht van de Heilige Geest kunnen zij dan de wetten des Geestes beleven. De doop in de Heilige Geest opent de mogelijkheid dat de mens

Gods volmaakt wordt en tot alle goed werk volkomen is toegerust (2 *Timotheüs* 3:17). Ook wat de doop als bedde van een goed geweten betreft, heeft de Heer ons een voorbeeld nagelaten. Wij verheugen ons, dat in deze tijd zovelen Hem willen volgen in de bijbelse doop met zijn diepe en rijke betekenis en ook de gave des Geestes ontvangen.

# *Doopbevel en doopformule*

### **Doopopdracht**

Jezus begon zijn bediening met een doop en eindigde haar hier op aarde met een doopopdracht. Bij zijn afscheid beval Hij zijn discipelen: 'Gaat dan heen, maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes en leert hen onderhouden al wat Ik u bevolen heb' (*Mattheüs 28:19*). 'Gaat heen in de gehele wereld, verkondigt het evangelie aan de ganze schepping. Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden' (*Marcus 16:15,16*).

### **Wat zijn discipelen?**

Het bevel van Jezus om het evangelie te prediken geldt voor het gehele volk Gods en voor alle tijden, want er staat, dat dit geschieden moet tot de einden der aarde. Het evangelie verkondigen betekent: het werk van Jezus en de beloften Gods bekend maken. De mens moet immers iets hebben om in te geloven. Geloven is nooit vaag, maar concreet. Geloven is een werking van de geest, maar deze moet in de geestelijke wereld iets reëls hebben om zich aan vast te hechten: een woord, een belofte, een uitspraak, een vermaning, een waarschuwing of iets dergelijks. Wanneer God niet gesproken had, zou de mens niet in Hem kunnen geloven. Wanneer het Woord Gods gepredikt wordt, kan iemand het in geloof aanvaarden of het verwerpen. 'Zo is dan het geloof uit het horen, en het horen door het woord van Christus' (*Romeinen 10:17*).

Door de prediking ontvangt de mens iets, waaraan hij zich kan vasthouden en zo wordt zijn geloof gericht op God en zijn Zoon. Het ware geloven heeft tot resultaat dat men Jezus aanneemt en zich zijn verzoenend lijden toeëigent, want Hij is het Woord van God. In zijn woorden blijven, betekent volhardend en standvastig

erin geloven, hoe de omstandigheden ook zijn. Men belijdt dan: 'Wat de Heer gesproken heeft, is waar en komt toch uit.'

Door het geloof in de woorden Gods wordt men een volgeling van Jezus Christus. Discipelen zijn zij, die de voetstappen van de Meester drukken en die in gemeenschap met hun Heer leven. Jezus sprak over 'mijn' discipelen, dit wil zeggen navolgers van Hem. Zo schreef Paulus: 'Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg' (*1 Corinthiërs 11:1*). Men wordt niet automatisch of mechanisch een discipel, maar alleen langs de weg des geloofs. Men wordt het ook niet door veronderstelde wedergeboorte of door een uiterlijke doophandeling, maar omdat men met zijn hart het evangelie aanvaardt.

Een kind heeft wel het vermogen in zich om te geloven, maar dit richt zich bij het ontwikkelen eerst op het natuurlijke leven, waarop het zich voor het grootste gedeelte moet oriënteren door geloof en pas later op het geestelijke. 'Doch het geestelijke komt niet eerst, maar het natuurlijke, en daarna het geestelijke' (*1 Corinthiërs 15:46*). Het geloof dat op God en zijn woord gericht is, wordt gevolgd door de wedergeboorte. Door het geloof is de gemeenschap met God tot stand gekomen en de wedergeboorte is de vernieuwing van denken die door Gods woord tot stand wordt gebracht. Wanneer iemand zich tot God keert en Jezus als het Woord Gods aanneemt, ontvangt hij macht een kind van God te worden (*Johannes 1:12*). Het begin van ons leven is natuurlijk; de wedergeboorte is het begin van de geestelijke mens.

### **De juiste volgorde en de juiste wijze**

'Maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen.' Het eerste bevel van Jezus aan pas bekeerden is dat dezen zich moeten laten dopen, in het geloof dat Gods beloften aan hen vervuld zijn. Tussen bekering en doop ligt van de kant van de mens geen enkele andere verplichting dan geloof. Men behoeft met dopen dus niet te wachten tot men op de weg der heiligmaking gevorderd is. De dopeling moet gehoorzamen in het geloof dat de Heer zijn werk aan hem heeft gedaan. Volgens het bevel van Jezus volgt de doop dus op de bekering, want het maken van discipelen sluit dit in. Het feit dat men gelovige ouders heeft, maakt deze eis niet on-

geldig. Wij moeten allen bewust tot bekering komen en daardoor discipelen van Jezus worden. Dan volgt onmiddellijk de doop. Wie de bijbelse orde loslaat, verzwakt ook de noodzakelijkheid der bekering. Het is trouwens opmerkelijk hoe weinig onder christenen, die de kinderbesprenging voorstaan, opgewekt wordt tot het nemen van een beslissing.

Overall in de bijbel gaat de bekering aan de doop vooraf. Deze handeling volgt er onmiddellijk op. Op de Pinksterdag kwamen drieduizend zielen tot het geloof en diezelfde dag lieten zij zich dopen (*Handelingen 2:41*). Van de Samaritanen wordt gezegd: 'Toen zij echter geloof schonken aan Filippus, die het evangelie van het Koninkrijk Gods en van de naam van Jezus predikte, lieten zij zich dopen, zowel mannen als vrouwen' (*Handelingen 8:12*).

De kamerling kreeg onderricht en terwijl zij nog onderweg waren, sprak hij: 'Zie, daar is water; wat is er tegen dat ik gedoopt word? En Filippus zeide: Indien gij van ganser harte gelooft, is het geoorloofd. En hij antwoordde en zeide: Ik geloof, dat Jezus Christus de Zoon van God is' (*Handelingen 8: 36,37*). De stokbevaarder in Filippi nam Jezus als zijn persoonlijke redder aan. Hij begreep dat er toen nog maar één ding restte. Hij liet zich onmiddellijk diezelfde nacht dopen (*Handelingen 16:33*).

Saulus had, denkende aan zijn misdaden tegenover het volk Gods, er moeite mee zich terstond na zijn bekering te laten dopen. Maar Ananias sprak: 'En nu, wat aarzelt gij nog? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen onder aanroeping van zijn naam' (*Handelingen 22:16*).

We zagen dat de wedergeboorte een vernieuwing van denken betekent, het begin van een nieuwe fase in het menselijke leven. Deze kan niet intreden of de oude fase van denken en leven moet eerst afgesloten worden. Dit beëindigen van het oude leven noemen wij het sterven van de oude mens. Dit feit wordt gevolgd door een begrafenis als duidelijk bewijs dat het oude voorbij is gegaan. Bij een begrafenis wordt iemand immers onttrokken aan de natuurlijke en zichtbare wereld en leeft hij verder in de onzichtbare of hemelse wereld. Zo getuigt een christen door het opstaan uit het watergraf dat hij de wereld met haar begeerten heeft losgelaten, een nieuw hemels leven aanvangt en zich in zijn denken

daarop gaat oriënteren. Hij zou alles wat innerlijk in hem is geschied, met woorden kunnen belijden, maar het beeld van de waterdoop is een getuigenis dat voor iedereen waarneembaar en duidelijk is, want in de doop wordt het oude leven begraven en men staat met Christus op tot een nieuw leven. Bij de doop neemt men in het openbaar de beslissing voor het hele leven. Men weet dat men de stap gedaan heeft voor altijd. Men behoort voor immer Jezus toe en komt daar niet meer op terug. Een kinderdoop kan zo iets niet uitbeelden.

Er is dus eerst discipelschap en daarna volgt de doop. Wanneer de Hebreeënschrijver het fundament van de christelijke leer behandelt, wijkt hij niet van deze volgorde af. Bekering van dode werken en geloof in God worden gevolgd door de leer der dopen (*Hebreeën 6:1*).

Het doopbevel van Jezus is zeer belangrijk. Het kan moeilijk duidelijker en ernstiger uitgedrukt worden. Daarom heeft niemand het recht deze volgorde te wijzigen of de manier waarop de doop toegediend wordt, te veranderen, noch er ongehoorzaam aan voorbij te gaan. Bij de kinderbesprenging draait men de goddelijke volgorde om. Men 'doopt' eerst en daarna hoopt men op een discipelschap.

Jezus gaf het bevel om de nieuwe discipelen in water onder te dompelen. Bij besprenging 'met' water in plaats van dopen 'in' water gaat in het beeld de betekenis van de doop verloren. Wie avondmaal viert, neemt ook geen appel en coca-cola, maar brood en wijn. Men verandert de elementen niet dan in uiterste noodzaak en zo is het ook met de doop. Wie zich dopen laat, neemt geen genoeg met enkele druppels, maar hij gaat volledig in het watergraf onder. 'Doch ook Johannes doopte, te Aenon bij Salim, omdat daar veel water was, en de mensen kwamen daar en lieten zich dopen' (*Johannes 3:23*). 'Terstond nadat Jezus gedoopt was, steeg Hij op uit het water' (*Mattheüs 3:16*). Zowel dooper als doeping behoren zich in het water te bevinden. 'Beiden daalden af in het water, zowel Filippus als de kamerling, en hij doopte hem. En toen zij uit het water gekomen waren,...' (*Handelingen 8:38,39*). De apostelen en volgelingen van onze Heer namen de woorden van de Meester au sérieux. Zij deden wat Hij hun bevolen had te doen. In de Statenvertaling staat in *Mattheüs 3:11*: 'Ik doop u wel

met water tot bekering.' De kanttekenaren merken bij het woord je met op: 'In het Grieks staat er 'in' het water. Wij laten het aan de lezer over om te verklaren, waarom men dan niet dit voorzetsel 'in' liet staan.

## De doopformule

Jezus gaf de opdracht om te dopen 'in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest'. Wij merken op dat de meningen der theologen over de betekenis van het woordje 'in' zeer verdeeld zijn. Markus Barth spreekt in zijn boek 'Die Taufe ein Sakrament?' over 'op' de naam. Johannes Warns in zijn 'Baptism' verwerpt deze vertaling: 'Niet 'op' de naam, naar 'tot' de naam.' Anderen vertalen nog met 'onder' de naam. Wanneer wij de gangbare vertaling aanhouden, komt ogenblikkelijk de vraag, wat er met dit woordje 'in' bedoeld wordt. Wij willen trachten een verklaring te geven vanuit de betekenis van de doop.

Bij zijn doop getuigt de dopeling dat er in de onzienlijke wereld iets met hem is gebeurd. Hij geeft zich aan de doper over, zoals hij zich in de onzienlijke wereld overgaf aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. De Handelingen door God verricht, worden nu in de zichtbare wereld uitgebeeld door de doop. De doper staat dus op de plaats van de onzienlijke God. Op dezelfde wijze kan een profeet in plaats van God spreken. Paulus vereenzelvigd zich zo met zijn Zender, dat hij schrijft: 'Wij zijn dus gezanten van Christus, alsof God door onze mond u vermaande; in naam van Christus vragen wij u' (2 *Corinthiërs* 5:20). Deze identificatie met de goddelijke opdrachtgever vinden wij ook in: 'In mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven', of 'op het geloof in zijn naam', of 'te spreken op gezag van deze naam' (*Marcus* 16:17, *Handelingen* 3:16 en 4:17). In het Koninkrijk Gods hebben de Vader, de Zoon en de Heilige Geest alles bewerkt. De Vader heeft de dopeling aangenomen tot kind of zoon. De Zoon heeft de rechtsgrond van de verlossing gelegd. Door Hem werd hij behouden. De Heilige Geest is de hand, waardoor de Vader en de Zoon werken.

Wedergeboorte, besnijdenis des harten, het begraven van de oude mens en de opstanding van de nieuwe, vinden hun grond in



de gedachten des Vaders en worden bewerkt door zijn woord, dat in Jezus Christus gestalte kreeg en door de Geest leven.

De dooper doopt de dopeling in het water in de naam van (de dooper staande op de plaats van) de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Tot Saulus werd gezegd: 'Laat u dopen en uw zonden afwassen' (*Handelingen 22:16*). Hiermede beeldde Ananias als dooper een daad uit, die in de hemelse gewesten was geschied. De dopeling komt tot de dooper zoals hij tot God kwam, vrijwillig en in het geloof. De dopeling weet even zeker als de dooper hem onderdompelt, dat God hem als kind heeft aangenomen en een nieuw leven in hem verwekt. Hij gaf immers gehoor aan de uitnodiging: 'Een ieder van u late zich dopen,' zoals hij ook gehoor gaf aan de roepstem van de levende God: 'De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten en hij bekere zich tot de Here, dan zal Hij Zich over hem ontfermen - en tot onze God, want Hij vergeeft veelvuldig' (*Handelingen 2:38* en *Jesaja 55:7*). Want drie zijn er die in de onzienlijke wereld van het verlossingsplan getuigen: de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en deze drie zijn één in hun volkomenheid, liefde, kracht, heiligheid, erbarming en waarheid (*1 Johannes 5:7*).

Alleen Jezus formuleerde het doopbevel op deze wijze: in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes. Hij eerde hiermede de Vader en de Heilige Geest, die mét het Woord van eeuwigheid God zijn. Hij kende zijn plaats en de afbakening van zijn taak in de hemel ten opzichte van de Vader die geest is, en van de Heilige Geest door wie de Vader en de Zoon woning zouden vinden in de harten der mensen (*Johannes 4:24* en *14:23*). Jezus kwam in de naam des Vaders (*Johannes 5:43*). De werken die Hij deed, waren in de naam des Vaders (*Johannes 10:25*).

Merk op dat Jezus zelf nooit gedoopt heeft. 'Ofschoon Jezus zelf niet doopte, maar zijn discipelen' (*Johannes 4:2*). De Heer voorkwam hierdoor verwarring. Hij kon toch als dooper niet uitbeelden, wat Hij in werkelijkheid in de onzienlijke wereld was, namelijk grondlegger van het heil. De doop is een symbool van iets, dat in de hemel geschied is en Jezus kon niet tegelijkertijd het beeld en de werkelijkheid zijn. Bovendien is Hij de dooper in de Heilige Geest, een aparte en hogere functie. De waterdoop is immers zinnebeeld, maar de doop in de Heilige Geest is werkelijkheid.

Het is ook een opmerkelijk feit dat de discipelen niet doopten in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest, maar 'op de naam van Jezus Christus' (*Handelingen 2:38*); 'in de naam van de Here Jezus' (*Handelingen 8:16; 19:5*); 'in de naam van Jezus Christus' (*Handelingen 10:48*). Wij hebben ons met het gebruik van de voorzetsels ook weer gehouden aan de Nieuwe Vertaling.

De vraag rijst of nu van een wezenlijk onderscheid sprake kan zijn tussen de doop 'in de naam van Jezus Christus' en die 'in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest'. Jezus zei: 'Opdat allen de Zoon eren, gelijk zij de Vader eren. Wie de Zoon niet eert, eert ook de Vader niet' (*Johannes 5:23*). 'Alle dingen zijn Mij overgegeven door mijn Vader' (*Mattheüs 11:27*). De discipelen doopten in de naam van Jezus Christus, omdat de Vader Hem alles overgegeven had en Hem zelfs de beschikking had gegeven over de Heilige Geest. Toen de stokbewaarder uitriep: 'Heren, wat moet ik doen om behouden te worden?' was het antwoord: 'Geloof in de Here Jezus Christus' (*Handelingen 16:31*, St. Vert.). Paulus en Silas hadden ook kunnen zeggen: 'Heb geloof in God, want Hij zal u aannemen en u tot Vader zijn' (*2 Corinthiërs 6:18*). De discipelen wisten evenwel dat God maar één weg heeft om kinderen aan te nemen en die weg is Jezus Christus.

De doopformule 'in de naam van Jezus' geeft duidelijker de weg aan, waarlangs de dopeling tot het heil gekomen is. Ook weten wij, dat Jezus gezegd heeft: 'Ik en de Vader zijn één' (*Johannes 10:30*). Verder lezen wij ook: 'De Here nu is de Geest' (*2 Corinthiërs 3:17*). Dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest is voor ons als discipelen: dopen in de naam van Jezus Christus. Ook in de doop zijn wij getuigen van Jezus (*Handelingen 1:8*). Wij verheerlijken door zijn naam zowel de Vader als de Heilige Geest. Wanneer gevraagd wordt: 'Here, toon ons de Vader' is het antwoord: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien, hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader?' (*Johannes 14:8,9*). Zo is het ook: wie in de naam van Jezus gedoopt is, is in de naam van de Vader en de Heilige Geest gedoopt.

Het is tegenwoordig niet meer de gewoonte om in de naam van Jezus te dopen. Professor dr. A.F.N. Lekkerkerker schrijft in zijn boek 'Gij zijt gedoopt': 'In de vroeg-christelijke kerk is er doorgaans gedoopt in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige

Geest: zo wordt het al in de Didachè (door sommigen tussen 50 en 70 gedateerd) vermeld, maar in hetzelfde geschrift wordt ook gesproken over een gedoopt worden in de naam van de Heer.' 'Want een zegening in Christus is gelijk aan een zegening in Vader, Zoon en Heilige Geest' (aldus Ambrosius).

Merkwaardig dat in het 'Pastoraal advies inzake de heilige doop' van de synode der hervormde kerk alleen een doop aanvaard wordt, die geschiedt onder het uitspreken der zogenaamde trinitarische formule uit *Mattheüs 28:19*. De doop in de naam van Jezus schijnt niet erkend te worden. Wij missen echter bij het doppen node de naam van Jezus, die wij ook missen in de psalmen, hoe schoon die overigens ook zijn. Hoewel wij weten dat wij eigenlijk tweemaal hetzelfde zeggen, wordt door ons gedoopt 'in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest op (in) de naam van Jezus Christus.'

Johannes doopte in de naam van God, dat wil zeggen in opdracht van de Vader. Paulus doopte de twaalf mannen in Efeze, die eenmaal door Johannes gedoopt waren, opnieuw, maar nu in de naam van de Here Jezus (*Handelingen 19:5*). Hij deed dit dus in opdracht van de Zoon van God. In het nieuwe verbond gaat niets buiten Jezus om. Niemand komt tot de Vader dan door Hem (*Johannes 14:6*).

Hoe heeft een zuigeling, die nog geen onderscheid weet tussen zijn rechter- of linkerhand, deze weg kunnen kiezen? Een gelovige ouder kan het kind wel geloofsvormen bijbrengen, maar het eigen hart zal de keuze eenmaal zelf moeten maken.

## *De doop in vuur*

**In de voorafgaande hoofdstukken zagen wij dat er in de bijbel sprake is van:**

*1. Een doop in water.*

Bij zijn waterdoop legt de gelovige een getuigenis af van wat met hem in de onzienlijke wereld geschied is. Het is een uitbeelding van de wedergeboorte, de besnijdenis des harten, de begrafenis van de oude en de opstanding van de nieuwe mens.

*2. Een doop in de Heilige Geest.*

Deze is een ervaring in de onzienlijke wereld, waarbij de mens 'kracht uit de hoge' ontvangt (*Lucas 24:49*). Jezus sprak: 'Gij zult kracht ontvangen, wanneer de Heilige Geest over u komt' (*Handelingen 1:8*).

*3. Een doop in het lichaam van Christus.*

In *1 Corinthiërs 12:13* staat: 'Want door één Geest zijn wij allen tot één lichaam gedoopt'. Na zijn wedergeboorte wordt de mens door de doop in de Heilige Geest gedoopt of ingevoegd in het mystieke lichaam van Christus, de gemeente. Hij wordt dan een levende steen in de tempel van God (*1 Petrus 2:5*). Door de wedergeboorte wordt men burger van het Nieuwe Jeruzalem. De apostel Petrus raadt echter deze broeders aan: laat u vanuit deze positie nu ook gebruiken als levende stenen voor de bouw van een geestelijk huis, dus voor de tempel.

Als vierde punt willen wij nu *de doop in vuur* behandelen.

Wanneer Johannes de Doper tot de schare sprekend zijn bediening met die van Jezus vergelijkt, toont hij het verschil aan onder de volgende bewoordingen:

'Hij, die na mij komt, is sterker dan ik;.... die zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur', letterlijk: 'in Heilige Geest en vuur' (*Mattheüs 3:11*).

## Jezus, de Sterkere

Jezus Christus is de Sterkere, want door Hem is het Koninkrijk Gods over ons gekomen. In het nieuwe verbond wordt meer kracht gegeven en meer macht geopenbaard dan in het oude. Jezus verzoent de schuld die na de zonde als een droesem in het menselijk hart neerslaat. Dit onreine hart wordt gewassen in zijn bloed dat reinigt van alle zonden.

Jezus is de Sterkere, omdat Hij als Lam Gods de zonde der wereld wegneemt. Er is geen heerlijker en krachtiger boodschap dan deze. Jezus neemt de zondeschuld weg. Hij neemt ook weg wat tot zonde verleidt, want Hij verlost (maakt los) van de boze. Tussen de mens en de werkers der ongerechtigheid trekt Hij een muur. Jezus is gekomen om de mens van de zondemachten te scheiden. Indien wij als kinderen Gods gezondigd hebben, dit wil zeggen opnieuw contact opgenomen met de boze, laten wij dan nooit berustend zeggen: 'Zo ben ik nu eenmaal.' Ogenblikkelijk zullen wij onze zonden belijden en laten, dit wil zeggen: het contact verbreken. Het bloed van Jezus zal ons opnieuw reinigen, want Hij is getrouw. Wanneer wij ons gaan vereenzelvigen met de zonde, belijden wij daarmee onze gehoorzaamheid en verbondenheid met het rijk der duisternis en dat wij het werk van deze meester doen alsof het ons eigen was. Het is al erg genoeg, indien wij ons door de duivel laten gebruiken, maar wij weigeren onszelf met hem als eenheid te zien. Wij zijn voor hem niet als een knecht die zoveel hart voor de zaak van zijn baas heeft, dat hij ervoor werkt alsof het zijn eigen bezit is. Wij zijn geen kinderen van de boze, maar van de hemelse Vader.

Jezus is de Sterkere als de Doper in de Heilige Geest. Zijn Geest en onze geest worden een twee-eenheid. De wedergeboren mens ontvangt een kracht uit de onzienlijke wereld, die sterker is dan die van de vijand, zodat deze erdoor overwonnen wordt. Zij werken samen op: de menselijke geest en de Geest van God. Wanneer deze zijn intrek in de mens neemt, brengt Hij al de goddelijke begaafdheden mee.

Jezus is ook de Sterkere, omdat Hij via de doop in de Heilige Geest de ontwikkeling van de geestelijke begaafdheden onder ons bereik brengt. De Heilige Geest wil immers als leraar ons onder-

richten in gerechtigheid en waarheid. Alleen door die kracht van de Geest kan de mens rijpe en gave vruchten voortbrengen, die als een schat in de onzienlijke wereld ten eeuwigten leven bewaard wordt. Vreugde en vrede dalen neer in het hart van degene, die de doop van de Sterkere heeft ondergaan.

Maar Jezus doopt niet alleen in de Heilige Geest, maar ook in vuur. De hemelse kracht die wij ontvangen, moet tegen de vijand ingezet worden. Ieder die in de Heilige Geest gedoopt wordt, zal blootgesteld worden aan de felle aanvallen van de vorst der duisternis. Hij zal door vuur beproefd en gelouterd worden. ‘Allen, die Ik liefheb, bestraf Ik en tuchtig Ik’ (*Openbaring 3:19*).

### **Jezus het voorbeeld**

Nadat Jezus in water gedoopt was, ontving Hij de Geest Gods en met deze doop ook de toerusting tot zijn arbeid. God zalfde Hem met de Heilige Geest en met kracht (*Handelingen 10:38*). Na de doop in de Heilige Geest volgde ogenblikkelijk de doop in vuur. ‘Toen werd Jezus door de Geest naar de woestijn geleid om verzocht te worden door de duivel’ (*Mattheüs 4:1*). Jezus moest de vuurproef doorstaan. De Vader beproefde en testte zijn in de Geest gedoopte Zoon. In een geestelijk steekspel werden de krachten afgetast en de posities bepaald. In Jezus werkten de gaven van wijsheid, kennis en onderscheiding der geesten. De tegenstander werd vanaf het begin onderkend en ontmaskerd. Jezus wederstond de duivel en sprak door de kracht van de Heilige Geest: ‘Ga weg, satan!’ (*Mattheüs 4:10*). Toen deze afdroop, konden de heilige engelen komen om Hem hun diensten aan te bieden. Jezus’ wandel was in de onzienlijke, hemelse gewesten. Hier was zijn strijd en ook zijn overwinning.

Telkens opnieuw kwam Jezus in dit vuur. De machten der hel lieten Hem voor een tijd met rust om dan opnieuw aan te vallen. De doop in de Heilige Geest verschafte de wapenen waarmee de onzichtbare aanvallers gewerd werden. Men wilde Jezus in Nazareth van de steilte werpen, maar Hij bond de onzienlijke machten; de vuisten verslaptten en Hij ‘ging midden tussen hen door’ (*Lucas 4:30*).

Men trachtte Hem te stenigen en te grijpen, doch Hij ontquam. Jezus was onkwetsbaar door de volle openbaring van de doop in goddelijke kracht. Het vuur van de vijand kon hem niet schaden. Bij alle verzoeken kon Hij zeggen: 'De overste der wereld komt en heeft aan Mij niets' (*Johannes 14:30*). De boze kon Hem niet aantasten, kon Hem niet ziek maken en niet tot zonde verleiden.

Toen evenwel aan het einde 'de Zoon Zichzelf ontledigde' en de Vader de Heilige Geest terugtrok, werd Jezus beangstigd (*Filippenzen 2:7*). Hij wist dat zijn beschutting was weggenomen en de boze Hem kon treffen, want het was de ure der duisternis. Het was de dag van de toorn Gods en Jezus werd voor ons allen overgegeven. In de lijdensdagen, maar vooral toen Hij aan het kruis hing, zien wij hoe de machten der hel op Hem aanstormden. Honden omringden Hem, stieren van Basan omsingelden de Gekruisigde en de muil van de leeuw was wijd opengesperd (*Psalms 22*). Hier bleek wie de vijanden van God en die van de mens zijn en welke verwoestende werking zij kunnen verrichten. Maar Jezus hield stand en ondanks de vreselijke pijnen aan het kruis zondigde Hij niet maar legde vrijwillig zijn leven af (*Johannes 10:17,18*). Nooit en te nimmer echter kunnen zij de geestelijke, onzienlijke mens aantasten, die een nieuwe schepping is.

In *Romeinen 4:25* wordt vermeld dat Jezus om onze zonden werd overgeleverd. Hetzelfde woord 'overleveren' treffen wij aan in *Romeinen 1:24,26* en *28*. Daar wordt gesproken over de zondaar, die overgegeven wordt aan onreinheid, schandelijke lusten en een verwerpelijk denken. Deze komt daarmee in het vuur en wanneer hij zich niet bekeert, wordt hij verbonden met het helse vuur dat voor eeuwig bij hem en in hem blijft.

Bij Jezus werd de toorn van God, dit onuitblusselijk vuur, geblust, omdat Hij een volmaakt nieuwe schepping was. Hij triomfeerde te allen tijde over de overheden en machten. Hij ontwapende hen, omdat in Hem Gods wet volmaakt functioneerde. Zij hielden geen wapen over, omdat zij in de eersteling van de nieuwe schepping niets vonden. Zij werden openlijk ten toon gesteld en Christus zegevierde over hen (*Colossenzen 2:15*).

## De vuurdoop

Jezus zei eens tot zijn discipelen: ‘De beker, die Ik drink, zult gij drinken en met de doop, waarmee Ik gedoopt word, zult gij gedoopt worden’ (*Marcus 10:39*). Zijn volgelingen zouden in deze wereld aan de felle aanvallen van de machten der lucht bloot staan. Hoe meer zij de voetstappen van Jezus zouden drukken, des te meer zouden zij hun strijd in de hemelse gewesten te voeren hebben. Jezus bracht geen evangelie van rust en vrede naar het uitwendige, want Hij sprak: ‘Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart voor de boze’ (*Johannes 17:15*). Ook de apostel zegt: ‘Indien wij alleen voor dit leven onze hoop op Christus gebouwd hebben, zijn wij de beklagenswaardigste van alle mensen’ (*1 Corinthiërs 15:19*).

Juist de kinderen Gods zijn in de eerste plaats blootgesteld aan de aanvallen van de boze machten, want ieder van hen zal ‘met vuur gezouten worden’ (*Marcus 9:49*). Wie echter in de kracht van de Heilige Geest staan blijft, kan niet beschadigd worden. ‘We weten, dat wie uit God is geboren, niet zondigt; maar wie uit God is geboren, waakt over zichzelf, en de boze heeft geen vat op hem’ (*1 Johannes 5:18*, Can.vert.). De Heer roept ons op om in zijn kracht te staan als wij door de demonen aangevallen worden.

Bij het verbrandingsproces voeden hout, hooi en stoppelen het vuur. Goud gaat echter geen fusie met het vuur aan. Door verhitting smelt het. Schuim en slakken worden dan afgescheiden en komen boven drijven. In het edele metaal vindt het vuur geen enkel voedsel. Nadat het gelouterd is, wordt het dan ook uit het vuur genomen, want het is niet bestemd om steeds daarin te blijven. Paulus schreef in *1 Corinthiërs 3:13*: ‘Want de dag zal het doen blijken, omdat hij met vuur verschijnt, en hoedanig ieders werk is, dat zal het vuur uitmaken.’ De Heer raadt ons aan bij Hem goud te kopen, dat in het vuur gelouterd is, opdat wij rijk mogen worden (*Openbaring 3:18*).

Van de komende Messias die tot zijn tempel komen zou, profeteerde Maleachi: ‘Want Hij zal zijn als het vuur van de smelter en als het loog van de blekers. Hij zal zitten, het zilver smeltend en reinigend. Hij zal de zonen van Levi reinigen, Hij zal hen louteren als goud en als zilver’ (*Maleachi 3:2,3*).



Jezus is de Doper in de Geest, maar ook in het vuur! Onze ogen moeten voor de geestelijke strijd geopend worden en wij moeten er niet voor opzij gaan. Op deze wijze krijgen wij deel aan het lijden van Christus. De vuurgloed der beproeving hoort bij ons, omdat hij ook bij Christus hoorde. 'Geliefden, laat de vuurgloed, die tot beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwame. Integendeel, verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus' (1 Petrus 4:12,13). De vuurgloed wordt steeds sterker, naarmate wij het einde naderen. 'Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken... Maar voor u, die mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen' (Maleachi 4:1,2).

Laat de gemeente van Jezus Christus niet aan struisvogelpolitiek doen! De tijd is gekomen dat het oordeel begint bij het huis Gods (1 Petrus 4:17). Wij moeten de kracht van de Heilige Geest bezitten om de duivelen te weerstaan, terug te drijven en te overwinnen. Jezus deed het en wij moeten Hem volgen. Dit betekent zijn voetstappen drukken!

Laat men zich niet tevreden stellen met vroom bedrog. Wij zien hoe de macht der duisternis toeneemt. Indien de kinderen Gods reeds zo door de onzienlijke machten worden bestookt, wat zal dan het einde zijn van hen, die ongehoorzaam blijven aan het evangelie Gods, die zich niet bekeren en die niet in water en in de Heilige Geest gedoopt zijn? Wat zal in de toekomst het einde zijn van een volk van God, dat de onzienlijke wereld niet kent en zich tevreden heeft gesteld met een voedsel, dat niet uit de hemel - onzienlijke wereld - kwam? Van een volk, dat niet gewandeld en gestreden heeft in de hemelse gewesten? Van een volk waarvan gezegd kan worden: 'Het gaat te gronde - wordt een prooi der boze machten - door het gebrek aan kennis' (Hosea 4:6)? God gebruikt de duivelen tot zijn dienst. Zoals een ingenieur een nieuwe brug extra belast om haar deugdelijkheid vast te stellen, zo onderzoekt de Heer ook zijn nieuwe schepping. De oude faalde, maar de nieuwe zal standhouden, indien zij gelijkvormig wordt aan Jezus Christus. Als de Heer dat machtige, verdervende leger van sprinkhanen, knagers, kaalvreters en verslinders toelaat, is dit 'het leger

dat zijn woord volbrengt; want groot is de dag des Heren en zeer geducht! Wie zal hem verdragen?' (*Joël 1:4 en 2:11*).

Jezus is de Doper in vuur. 'De wan is in zijn hand en Hij zal zijn dorsvloer geheel zuiveren' (*Mattheüs 3:12*). Er komt een tijd dat ook het kaf, dat vroeger toch wel een functie had, ten prooi valt. In de tijd dat het graan rijp geworden is, heeft ook het kaf afgedaan. Het Koninkrijk Gods kent alleen maar groei. Wie achterom ziet, is ten dode opgeschreven. Wellicht hadden de dwaze maagden voor hun tijd een aardig lampje, maar in het midder-nachtelijk uur ging het uit.

### **De grote scheiding**

Eenmaal gebruikte God een watervloed om het oordeel over de aarde te brengen, maar Noach met zijn gezin werd daarin behouden. Deze man Gods met de zijnen was midden in de waterstromen, waardoor de toorn Gods zich over de wereld ontlastte. Maar in de ark waren zij wel bewaard.

De kinderen Israëls waren in de diepte der zee, doch zij kwamen niet om.

Te midden van de brandende steden, Sodom en Gomorra benevens de gehele Streek, werd het plaatsje Zoar gespaard terwille van de rechtvaardige Lot.

Wanneer Petrus deze voorbeelden uit het tijdperk der schaduw, die ons tot lering overgeleverd zijn, overdenkt, merkt hij op: 'Dan weet de Here de godvruchtigen uit de verzoeking te verlossen en de onrechtvaardigen te bewaren om hen op de dag des oordeels te straffen.' Door water verging de toenmalige wereld, maar de tegenwoordige hemelen en aarde zijn door hetzelfde woord als een schat weggelegd, ten vure bewaard tegen de dag van het oordeel en van de ondergang der goddeloze mensen' (*2 Petrus 2:9 en 3:6,7*).

Het oordeel is voorzeggd. Er komt een zondvloed van vuur over de onzienlijke en de zienlijke wereld. Nu is het duidelijk dat de hemelse gewesten nooit door tastbaar en zichtbaar vuur zullen vergaan. Het vuur dat bedoeld wordt, is het ontketenen van de machten der duisternis. Maar in de laatste dagen zal God bovenmate zijn Geest op alle vlees geven, opdat ieder die Jezus Christus toebehoort, kan blijven staan in de dag des Heren.

In onze tijd liggen goed en kwaad dicht bij elkaar. Ze wonen soms te zamen in één mensenhart (dubbelhartigheid). Hoe meer de dag van het eindoordeel nadert, hoe duidelijker goed en kwaad zich als wit en zwart zullen aftekenen. Dit gebeurt door de machtige werking van de Heilige Geest enerzijds en de opdringende pressie van het rijk der duisternis anderzijds. Wie gereinigd is, zal nog meer geheiligd worden en wie vuil is, nog vuiler (*Openbaring 22:11*). De gerechtigheid staat dan zichtbaar tegenover de zonde en de gebondenheid. Het koren is rijp geworden, maar het onkruid eveneens. 'En in de oogsttijd zal ik tot de maaiers zeggen: Haalt eerst het onkruid bijeen en bindt het in bossen om het te verbranden, maar brengt het koren bijeen in mijn schuur' (*Mattheüs 13:30*).

De tijd is dan gekomen dat de machten der hel zich allen concentreren in de van goddelijke kracht verstoken mensheid. De gemeente van Jezus Christus wordt dan geopenbaard zonder vlek of rimpel, vervuld en geleid door de Heilige Geest. Hemel en aarde worden door vuur gelouterd en gereinigd.

Er is een onuitblusbaar vuur, zoals er ook een stroom van levend water is. Beide zijn geestelijk, dat wil zeggen begrippen uit de onzienlijke wereld. Wanneer het vuur hier op aarde en in de hemel zijn werk gedaan heeft, wordt het teruggeworpen in de poel des vuurs (*Openbaring 19:20* en *20:14*). 'Het eeuwige vuur, dat voor de duivel en zijn engelen bereid is, heet ook wel de buitenste duisternis' (*Mattheüs 25:41*). Deze poel is de eeuwige afgrenzing tussen de boze heerlegers met hun machten en krachten en de mensen die met hen verbonden zijn, en tussen de kinderen Gods die een plaats hebben in het Koninkrijk Gods met de heilige engelen. Tussen deze twee werelden is een onoverbrugbare kloof, een eeuwige scheiding.

In het rijk der buitenste duisternis is de geest van de goddeloze volkomen overgegeven aan de willekeur en de heerschappij van de duivelse machten. Een toestand die wij niet duidelijker kunnen uitdrukken dan met de woorden van Jezus: 'Waar hun worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust' (*Marcus 9:48*). Daar stroomt geen levend water meer om het vuur uit te blussen en er is ook geen volkomen vernietiging van de mens, want zijn worm, onvernietigbaar overblijfsel, sterft niet. Vreselijk oordeel der hel!

De geest van de kinderen Gods wordt daarentegen één met de Heilige Geest. Deze heeft hen met liefde en zachtmoedigheid geleid, vertroost, bemoedigd, opgebouwd, gesterkt en bewaard, om hen zuiver en onberispelijk de Vader voor te kunnen stellen. Zij zijn geschikt om met de Vader te zitten in zijn troon (*Openbaring 3:21*).

## *Wat doen wij nu met onze kinderen?*

### **Onze kinderen zijn heilig**

Ten opzichte van onze kinderen zullen wij ook ons standpunt moeten bepalen. Het is duidelijk, dat wij onze kleinen niet laten dopen. Toch willen wij hun een zegen meegeven, die bijbels verantwoord is.

In *1 Corinthiërs 7:14* staat: 'Want de ongelovige man is geheiligd in zijn vrouw en de ongelovige vrouw in de broeder. Anders zouden immers uw kinderen onrein zijn, doch nu zijn zij heilig.' Het heil stroomt dus van de gelovige huwelijkspartner naar de ongelovige en de zegen van de gelovige ouders vloeit naar het kind, dat in hen geheiligd is.

De kinderbesprenging gaat blijkens het doopformulier van de gedachte uit, dat de kinderen der gelovigen in zonde ontvangen en geboren zijn en daarom aan allerhande ellende, ja aan de verdoemenis zelf onderworpen. Terzelfder tijd vraagt men echter de ouders te belijden dat hun kinderen in Christus geheiligd zijn en daarom als lidmaten der gemeente behoren gedoopt te worden. .... Dat is een hinken op twee gedachten. Wanneer onze kinderen aan de verdoemenis onderworpen zijn, gaan zij niet verloren, maar zijn zij verloren. Zij staan dan als hellekinderen te boek. Dit stemt niet overeen met geheiligd zijn in Christus. Daarom moet deze heiligheid volgens velen gezien worden als 'sacramentele' heiligheid. Deze laatste uitdrukking te analyseren en haar betekenis vast te leggen, is ons niet gelukt. De bedoeling ervan is om de waarde van de heiligheid onzer kinderen door het woordje sacramenteel te verminderen en de betekenis ervan te verzwakken. Maar omdat sacramenten 'heilige, zichtbare waartekenen en zegelen' zijn, moet de toevoeging sacramenteel juist aangeven, dat deze heiligheid der kinderen dubbel waar is en vaststaat. Het zou dan immers een heiligheid zijn, die door een heilig teken gegarandeerd wordt.

Onze kinderen zijn echter niet geheiligd in Christus, zoals het doopformulier leert, maar volgens bovengenoemde tekst uit 1 Corinthiërs, in de ouders. Gelovigen zijn koningen en priesters in het rijk Gods en hun kinderen zijn geen kleine verdoemelingen, zoals het doopformulier doet geloven, maar prinses en prinsessen, eveneens bestemd om te zijner tijd het koningschap te ontvangen.

Het huwelijk is een heilige, van God gewilde en geboden zaak. Daarom zijn onze kinderen niet in zonde ontvangen, niet een erfdeel van de duivel, maar van de Heer. Wij brengen ze niet groot voor de tegenstander, maar voor God. Daarom behoren de kinderen van gelovige ouders tot het akkerwerk van de Heilige Geest en niet tot dat van de boze machten. De bijbel zegt dat onze kinderen niet onrein zijn, maar heilig! Heilig betekent afgezonderd tot heling. Apart gesteld onder de leiding van hun ouders, totdat zij zelf hun keuze hebben bepaald.

### **Geheiligd in de ouders**

Onze kinderen komen op een duistere aarde, waarop de overste dezer wereld heerschappij voert. Zij worden vanaf de geboorte en misschien nog wel voor die tijd door de boze geesten bedreigd. Dezen trachten hen ziek en tot een prooi van de zonde te maken, te binden, te beangstigen of ergens te beschadigen. Zo zijn er gehele geslachten in de greep van bepaalde ziekte- en zonde-machten. Van geslacht op geslacht leggen deze boze geesten beslag op de ouders en hun kinderen. Daarom moet de onzichtbare band met het voorgeslacht dikwijls in de naam van Jezus verbroken worden. Hierdoor wordt het kind losgemaakt van zijn geslacht en van de machten, die zijn familie geleid en onderdrukt hebben. Heeft een kind gelovige ouders, dan nemen zij de leiding en bescherming van het kind op zich onder leiding van de Heilige Geest die in hen woont.

Jonge kinderen zijn in hun ouders geheiligd, zowel de kleine als de grote. Zoals vader en moeder voor kleding en voeding zorgen en de natuurlijke beschermers van het kind zijn, zo zijn zij dit ook in geestelijk opzicht. Zij behoren daarom op de bres te staan, wanneer boze machten van zonde en ziekte het kind aanvallen. Hun taak is om bij het weerloze kind de demonen te weerstaan,

die het dikwijls vanaf zijn ontvangenis belagen. Indien dezen het kind overweldigd hebben, dienen de ouders ze uit te drijven. Via de gelovige vader en moeder ontvangt het kind genezing, bevrijding, rust en blijdschap.

Wij heiligen ons voor onze kinderen, zoals de Heer dit voor ons deed. 'Gelijk Gij Mij gezonden hebt in de wereld, heb ook Ik hen gezonden in de wereld; en Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid' (*Johannes 17:18,19*). Jezus heiligde Zich voor ons. Hij had Zich van de wereld afgescheiden om ons te redden. Daarom kunnen ook wij als ouders ons geen enkele binding met het rijk der duisternis permitteren. Indien wij liegen, kunnen wij de leugenmacht die ons kind aanvalt, niet weerstaan. Indien wij zelf onreine gedachten koesteren, kunnen wij geen machten van onreinheid in Jezus' naam verdrijven. Onze kinderen zijn geheiligd in de ouders, dat wil zeggen: zij vinden in hun ouders een geestelijke ontuining tegen de machten der duisternis, terwijl zij hen ook leiden en onderwijzen in het heil van Jezus Christus. Het heil van onze kinderen hangt af van onze geestelijke positie en onze activiteit in de hemelse gewesten.

Wanneer wij een baby aan de kant van een sloot leggen, is het onze schuld indien dat kind in het water valt en in de modder stikt. Uit de natuurlijke dingen leren wij de geestelijke verstaan. Vele kinderen groeien op in een omgeving, waar hun ziel besmeurd en besmet wordt, daar zij niet door het gebed der ouders en door de werkingen van de geestelijke bequaafdheden, die in de ouders functioneren, worden beschut. Als deze zaken bij de ouders niet gevonden worden, waar zullen deze kleinen dan bescherming vinden? Welke invloeden ondergaat het kind van een dronkaard en van een echtbreker? Voor een ouder, die een kind niet heiligt, maar ontheiligt, dat wil zeggen het in aanraking brengt met de machten der duisternis, het niet leidt op de weg der gerechtigheid door voorbeeld en woord, geldt het woord des Heren: 'Het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzwolgen was in de diepte der zee' (*Mattheüs 18.6*).

Komt het dan niet voor dat gelovige ouders een kind hebben dat lichamelijk of geestelijk overweldigd is? Zeer zeker. De demonen zijn wetteloos en vallen ook wederrechtelijk aan. Gelovige

ouders moeten hierin echter niet berusten. Zij zullen in de naam van Jezus een tegenoffensief inzetten en de Heer zegt, dat die met ons is, meerder is dan die tegen ons zijn. Zij zullen de voet zetten op al hun vijanden. Wij strijden voor het lichaam van ons kind alsof het ons eigen lichaam is en voor zijn geest en ziel, alsof wijzelf aangevallen worden. Alles is hierbij nog onvolkomen. Helaas, het is zelfs meestal zo dat wij de vijand pas opmerken, als deze zijn slag reeds in onze kinderen geslagen heeft. Maar wij strekken ons ook in deze worsteling naar de volmaaktheid uit.

Onze kinderen leven nog een natuurlijk leven, dat van deze aarde, maar als ouders zonderen wij hen af van deze wereld en bewaren ze voor de invloeden van de boze geesten tot zij zelf Jezus aannemen en wedergeboren worden tot geestelijke mensen. Dan worden zij ook inwoners van de stad Gods, het hemelse Jeruzalem. Wanneer de Heer zegt: 'Voor zodanigen is het Koninkrijk der hemelen' (*Mattheüs 19:14*), bedoelt Hij daarmee dat deze kinderen bestemd zijn om het Koninkrijk Gods te openbaren. Wij zeggen met een oud rooms-katholiek doopformulier: 'Alle onreine geesten, in de naam van God de Vader almachtig en in de naam van Jezus Christus zijn Zoon, onze Heer en Rechter, en in de kracht van de Heilige Geest: wijk uit dit kneedsel Gods, dat onze Heer heeft willen roepen tot zijn heilige tempel, opdat hetzelfde een tempel worde van de levende God, bewoond door de Heilige Geest.'

Wanneer een kind klein is, houden wij de wacht bij een gevaarlijke sloot. Wanneer het echter tien jaar is, bij de sloot speelt en erin valt, is het zijn eigen schuld. Het is nu zo groot geworden, dat het zelf het gevaar onderkennen moet. Toch zullen wij bij zijn thuiskomst het wel van schone kleren voorzien. Zo is het ook in het geestelijke. Bij het groter worden moeten onze kinderen zelf hun keuze tussen goed en kwaad bepalen en medestrijders worden. Natuurlijk maken onze kinderen wel eens een foutieve keuze, maar wij zullen hen niet wegsturen als zij met hun moeilijkheden bij ons komen, maar samen met hen naar de Heer gaan. Wanneer zij zover opgegroeid zijn dat zij zich met vol bewustzijn tot God kunnen en willen keren en een vaste keuze gemaakt hebben, zullen zij zich ook wel laten dopen.



## Opdragen in de gemeente

Wat de menselijke zijde betreft, hangt het heil van de kinderen af van de ouders. Daarom moeten deze de machten van onrust, angst, spanning, ziekte en zonde bij hun kinderen in de naam van Jezus verdrijven. Wanneer zij de overwinning niet behalen kunnen, gaan zij naar hun broeders en zusters in de gemeente om hulp.

De gemeente is het huis(gezin) Gods (*1 Timotheüs 3:15*). Zij is de realisering van het mystieke lichaam van Christus op aarde. In de gemeente ligt de grootste kracht en heerlijkheid van de Geest des Heren. De geestelijke begaafdheden worden in het midden der gemeente gegeven tot dienstbetoon en opbouw. Wanneer de weldaden van Jezus Christus met hun heil en genezing zich in het bijzonder in de gemeente openbaren, zullen wij daar ook onze kinderen heenbrengen. Wij gaan onze zuigelingen daar niet besprengen, want dit heeft niet de minste betekenis en nut, maar wij gaan hen in de gemeente opdragen. Wij stellen hen voor aan het hoofd der gemeente, Jezus Christus. Wij doen dit zoals Maria en Jozef de kleine Jezus aan God voorstelden in de tempel (*Lucas 2:22*). Wij willen hun een zegen schenken en doen dit op dezelfde wijze, zoals Jezus dit deed. Zijn methode was goed. In *Marcus 10:16* staat, dat Jezus de kleine (ongedoopte) kinderen omarmde, hun de handen oplegde en zegende. Jezus omarmde ze. Dit wil zeggen dat Hij ze voor het Koninkrijk Gods claimde. Zo staan de ouders in het midden der gemeente, terwijl de voorganger hun kind voor het aangezicht des Heren opheft.

Wij denken hierbij aan het beeld van het oudtestamentische beweegoffer. De priesters des Heren brachten daar een gedeelte van het offer niet op het brandofferaltaar, maar hieven het als beweegoffer op voor het aangezicht des Heren. Deze gaf het dan als het ware terug als aandeel dat de hogepriester of de priesters ten deel viel (vgl. *Exodus 29:24; Leviticus 8:30,31;23:11,20*).

In naam van de gemeente wijdt de voorganger het kind aan de Heer, opdat deze zijn heil en zijn heerlijkheid in het kind zal openbaren. Daarom zegent hij het onder oplegging der handen in de naam van Jezus. Daarna wordt het kind aan de ouders teruggegeven, opdat zij het leiden, beschermen en heiligen zullen, totdat hetzelfde door zijn waterdoop en doop in de Heilige Geest ge-

tuigt, dat het ingevoegd is in het lichaam van Christus en dus een eigen plaats heeft in de gemeente. Ook de gemeente weet zich als huisgezin Gods mede verantwoordelijk voor het wel en wee van de opgedragen kleine. De ouders kunnen te allen tijde een beroep op de broeders en zusters doen. De gemeente staat mede op de bres voor de kinderen der gelovigen, die geroepen zijn om de zaligheid te beërven.

Ook de Heer laat Zich niet onbetuigd, maar schenkt in de onzienlijke wereld het kind heilige engelen tot bescherming. 'Want Ik zeg u, dat hun engelen voortdurend het aangezicht zien van mijn Vader, die in de hemelen is' (*Mattheüs 18:10*). Deze engelen toch zijn 'allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen, die het heil zullen beërven' (*Hebreeën 1:14*).

Zoals bij het bouwen van een huis reeds een stapel stenen klaar staat om ingevoegd te worden, zo liggen de kinderen van gelovige ouders als toekomstige stenen gereed in de onmiddellijke nabijheid van de tempel Gods. Dit sluit natuurlijk het aanbrengen van andere stenen niet uit. Want die komen van oost en west, van noord en zuid, voor de bouw van de woonstede Gods in de geestelijke wereld. De gemeente van Jezus Christus draagt niet alleen zorg voor haar eigen kinderen, maar zij is tevens evangelisatie- en zendingsgemeente. Zij is zich bewust van haar wereldwijde roeping en is geen volks- of familiekerk.

Als kind groeide Mozes op aan het meest occulte hof van de wereld en hij bleef onbesmet. Hij was geheiligd in zijn ouders, Amram en Jochébed. Later sprak de Heer uit het brandende braambos tot hem: 'Ik ben de God van uw vader!' (*Exodus 3:6*). Mozes was één met het volk Gods, beeld van de gemeente (*Hebreeën 11:25*). Samuël kwam in de onreine priesteromgeving van Hofni en Pinehas. Hij was echter geheiligd in zijn moeder Hanna door de gelofte in het huis des Heren uitgesproken. Job offerde voor zijn kinderen en heiligde hen. Jezus was geheiligd in zijn eigen Vader, die Hem op bijzondere wijze beschermde en bewaakte.

Onze kinderen zullen weten dat zij gelovige ouders hebben, die tot een gemeente behoren welke bidt en strijdt. De Heer geeft de ouders een zware verantwoordelijkheid om hun kinderen, die met hen in deze wereld achtergelaten zijn, in de geestelijke gewesten te bewaren en te heiligen. Om deze taak te volbrengen geeft de Heer

hun kracht en wijsheid door de Heilige Geest, die in hen woont, en door de geestelijke begaafdheden maakt Hij hen bekwaam.

Gods Woord legt ook een verplichting op het kind. Dit moet aan zijn ouders gehoorzamen, want een ongehoorzaam kind is als een onbestuurbaar schip. Wanneer een ouder in het natuurlijke leven het kind van de jeugd af aan gehoorzaamheid leert, zal dit ook later in het geestelijke leven gehoorzaamheid leren aan God. Een kind dat zijn gelovige ouders ongehoorzaam is, kan nooit aan God gehoorzaam zijn. 'Weerspanningheid is zonde der toverij en ongezeggelijkheid is afgoderij en dienen van terafim' (*1 Samuël 15:23*). Als een kind niet aan zijn gelovige ouders gehoorzaamt, is het dus aan een andere geest verbonden, die het tevens van God afvoert. Daarom is het van het grootste belang om het kind ook in zijn natuurlijke leven aan gehoorzaamheid te wennen. Een vader en moeder, die door de Heilige Geest geleid worden, hebben van God de kracht en de wijsheid ontvangen om een gehoorzaam kind zonder pressie of geweld te leiden en het in het spoor der gerechtigheid te houden tot glorie van de naam van Jezus.

## *Waarom wij de kinderdoop verwerpen*

### **De bijbelse doop op geloof**

Het verschil tussen een vals bankbiljet en een echt blijkt het duidelijkst, wanneer wij ze naast elkaar leggen en detail voor detail vergelijken. Wanneer wij dit doen met de kinderdoop door besprenging en met de bijbelse doop op geloof door onderdompeling, vallen de verschillen onmiddellijk in het oog. De laatste heeft een diepe betekenis en is geen verzinsel van mensen, maar een gebod des Heren; dus echt. Jezus zelf sprak: 'Gaat dan henen, onderwijst al de volkeren, dezelve dopende' (*Mattheüs 28:19*, St.Vert.).

Zoals Johannes de Doper was gezonden om te dopen, zo zendt de Heer nu ook zijn dienstknechten uit om hen, die het onderrecht aanvaard hebben, te dopen. Deze bijbelse doop is zo belangrijk en waardevol, dat de boze en met hem de natuurlijke mens, zich tegen deze goddelijke instelling het felst verzet. Wanneer u in gehoorzaamheid de weg Gods gaan wilt, zult u weerstand ondervinden van kennissen, kerkeraad, ouders, kinderen, man of vrouw, broeders en zusters. U zult moeten kiezen zoals Noach, de prediker van het recht Gods. Deze stond tegenover de gehele mensheid.

Broeder of zuster, wat is de oorzaak dat u zich nog niet op bijbelse wijze hebt laten dopen? De kinderbesprenging is geen doop. 'En nu, wat aarzelt gij nog? Sta op, laat u dopen!' (*Handelingen 22:16*). Volbreng niet de begeerten van de mensen, maar die van God.

### **Verwaterd**

De bekende theoloog, professor dr. Karl Barth, maakte de volgende opmerkingen over de kinderdoop:

'Na alles wat wij in het Nieuwe Testament over de doophandelingen lezen, te beginnen met de doop van Johannes aan de Jordaan tot aan de verschillende doopsbedieningen in de Hande-

lingen der apostelen, is het duidelijk dat zowel de dopenden als de gedoopten weten wat zij doen. Er wordt niet zomaar op los gedoopt. Men laat zich niet dopen zonder er zelf bij betrokken te zijn, maar de doop wordt gevraagd; het evangelie wordt verkondigd; er zijn mensen die geloven en die zeggen: Wat verhindert mij om gedoopt te worden? En dan worden zij gedoopt.

Deze gang van zaken schijnt mij de enig mogelijke, indien wij niet willen dat de doop in de loop der eeuwen verder verwildert. Daarbij komt het er niet op aan of de dopeling een volwassene is of iemand van tien of twaalf jaar. Het komt erop aan, dat de dopeling gedoopt wil worden, dat hij uit zichzelf zegt: 'Ik geloof, daarom wil ik tot de gemeente behoren,' dat de gemeente hem daarop doopt, en dat dit gemeenschappelijk handelen geschiedt op grond van een vrij denken en beslissen.

Wij moeten uit deze donkere en duistere atmosfeer geraken, waarin men niet eens recht weet, wat er nu eigenlijk gebeurt. De dopeling weet het niet, de peetouders weten het evenmin, en de gemeente, die erbij zit en liederen zingt, weet het ook al niet. In een - ik wil niet zeggen mystische - maar toch half magische stemming wordt er iets gedaan en dan wordt gelezen: 'Laat de kinderen tot Mij komen', hoewel dat helemaal niets met de doop te maken heeft. Ook de beroemde passage uit Handelingen 2: 'U komt de belofte toe en uw kinderen' heeft er niets mee te maken. Men gaat er echter maar mee door en de kerk wordt daadwerkelijk verwaterd, letterlijk 'verdoopwaterd'. En dan klaagt men er later over dat het met de volkskerk zo treurig gesteld is, waar de mensen dan nog wel bij horen, maar toch geen belijdenis willen afleggen. Hoe kan men dit van die stumpers ook verwachten, daar men ze toch immers niets gevraagd heeft, toen men ze in deze vereniging binnenbracht in een wit kleed. Hier de peettante, daar de peetoom, en daarna het lekkere eten, en mijnheer de dominee, die zich zo vriendelijk over het kindje heen boog en wat water druppelde. Allemaal mooi en goed, maar in de grond der zaak is het - niet alleen bij de katholieken, maar ook bij ons, lutheranen en gereformeerden - een stuk overgebleven magie, wat wij daar bedrijven. Deze atmosfeer moeten wij kwijt. Daarom houd ik het met de broeders, die de kinderdoop willen opgeven.'

Ook schrijft dr. Karl Barth: 'Een bevel om kinderen te dopen vindt men nergens in de mond van Jezus of ergens anders in het Nieuwe Testament. Dit begon pas in de tweede en derde eeuw.'

Zijn zoon, dr. Markus Barth, maakt de volgende opmerkingen: 'Het Nieuwe Testament spreekt niet van een doop van onmondige kinderen. De kinderdoop der katholieke kerk betekent een afval van het apostolisch christendom. Onze hedendaagse kerkelijke praktijken zijn met de feiten van het Nieuwe Testament nauwelijks in overeenstemming te brengen. Juist het algemeen verbreide doop-bijgeloof is reden genoeg om voortaan in geloof aan Jezus Christus ootmoedigen nuchter de bijbelse doop te aanvaarden. Het geloof moet gericht zijn op Christus, niet op het sacrament zelf.'

### **Een onbijbelse handeling**

1. Johannes de Doper doopte geen zuigelingen. Hij drong aan op bekering voor men zich liet dopen. 'Zij lieten zich in de rivier, de Jordaan, door hem dopen onder belijdenis van hun zonden' (*Mattheüs 3:6*). 'Bekeert u en een ieder van u late zich dopen' (*Handelingen 2:38*). Bij zuigelingen is geen sprake van bekering en belijdenis van zonden, waarop schuldvergeving volgt. Een zuigeling heeft geen opzettelijke en geen onopzettelijke zonden.
2. De zuigelingenbesprenging berooft een kind van het voorrecht om later door persoonlijke gehoorzaamheid zich de betekenis van zijn eigen doop te realiseren, deze te ondergaan en zich erin te verheugen.
3. Bij de doop wordt alle gerechtigheid vervuld (*Mattheüs 3:15*). Zuigelingen missen de gerechtigheid die alleen door geloof verworven wordt.
4. De doop is het bad der wedergeboorte (*Titus 3:5*). Bij zuigelingen is er geen sprake van wedergeboorte, want het natuurlijke is eerst en daarna het geestelijke (*1 Corinthiërs 15:46*). De veronderstelde wedergeboorte vermindert voor een kind de noodzakelijkheid voor een latere bekering en een persoonlijk aannemen van Christus, daar men op valse gronden ervan uitgaat dat een kind wedergeboren is. 'Maar als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen' (*Lucas 13:3*).

5. De doop is het beeld van de besnijdenis des harten. Deze is het werk van de Heilige Geest en niet van mensen. 'Een besnijdenis die geen werk van mensenhanden is' (*Colossenzen 2:11*). Bij een zuigeling is er geen sprake van een scheiding tussen de oude en de nieuwe mens.
6. De doop is een symbool van de begrafenis van de oude mens en de opstanding van de nieuwe. Ook hier is de kinderbesprenging geen zuiver zinnebeeld. Zij tast de betekenis van de echte doop aan: 'Daar gij met Hem begraven zijt in de doop. In Hem zijt gij ook mede opgewekt door het geloof' (*Colossenzen 2:12*). De kinderbesprenging mist de betekenis van het onderdompelen van de gelovige in water. Men berooft het kind daardoor ook van het sterkste getuigenis van zijn opstanding: 'Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is door de majesteit des Vaders, zo ook wij in nieuwhed des levens zouden wandelen' (*Romeinen 6:4*).
7. De doop is een bede van een goed geweten tot God (*1 Petrus 3:21*). Bij een baby is er geen sprake van en weten of van een geweten, dat is samen weten, namelijk van de geest des mensen die drager is van de wet Gods, en van zijn ziel welke begeerten de boze wil ombuigen. Evenmin kan het kind een gebed bedenken of uitspreken. De kinderbesprenging is daarom onbijbels, omdat zij niet voldoet aan de door God gestelde voorwaarden.
8. Jezus vroeg allereerst geloof. 'Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden' (*Marcus 16:16*). Heeft de geest van een baby reeds het vermogen om zijn geloof in werking te stellen of om een belofte Gods in het geloof aan te grijpen?
9. Aan de doop moet de prediking en onderwijzing vooraf gaan: 'Maakt al de volken tot mijn discipelen en doopt hen' (*Mattheüs 28:19*). Wat voor onderwijs heeft een zuigeling genoten?
10. Jezus doopte nooit kinderen, maar Hij legde hun de handen op en zegende hen. Hij sprak: 'Want voor zodanigen - ongedoopte kinderen - is het Koninkrijk Gods' (*Marcus 10:13-16*). Uit het feit dat de discipelen wilden verhinderen dat de kleinen tot Jezus gebracht werden, blijkt dat zij zeker niet gewend waren hen te dopen (*Johannes 4:2*).
11. Ook de apostelen doopten geen zuigelingen. 'Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen' (*Handelingen 2:41*).

12. De kinderdoop is nutteloos, omdat er geen zegen voor het kind uit voortvloeit. Zuigelingen hebben geen woorden en geen werken, op grond waarvan zij veroordeeld kunnen worden.
13. Zuigelingen behoren niet gedoopt te worden, evenmin als zij dienen te worden toegelaten tot het avondmaal. Zij missen immers het nodige onderscheidingsvermogen (*1 Corinthiërs 11:29*).
14. De kinderdoop leidt tot een magisch geloof in de sacramenten. Men spreekt van onderworpen zijn aan de verdoemenis en tegelijkertijd over sacramentele heiligheid van het kind.
15. De kinderdoop leidt de mens van het echte geloof af en doet hem waarde hechten aan ceremonieën van zuiver menselijke oorsprong. ‘Tevergeefs eren zij Mij, omdat zij leringen leren, die geboden van mensen zijn’ (*Marcus 7:7*). Daar de kinderdoop geen enkele goddelijke volmacht bezit, gebruikt men de naam van God tevergeefs; dus ijdel.
16. De kinderdoop is de tegenstelling van het uitdrukkelijke bevel van Jezus en het voorbeeld dat Hijzelf gaf. Er staat, dat Jezus Zich door Johannes in de Jordaan liet dopen (*Marcus 1:9*). ‘Omdat daar veel water was’ (*Johannes 3:23*). Bij de kinderbesprenging gebruikt men weinig water en wordt men niet gedoopt. Dopen betekent onderdompelen.
17. Er staat: ‘En terwijl zij onderweg waren, kwamen zij bij een water.’ ‘Beiden daalden af in het water, zowel Filippus als de kamerling’ (*Handelingen 8:36,38*). Bij de zuigelingenbesprenging wordt het kind naar het water toegebracht. Het is volkomen passief. Bovendien gaat noch de dooper, noch de dopeling in het water en ook komen zij niet uit het water, zoals er opgemerkt wordt: ‘En toen zij uit het water gekomen waren’ (*vers 39*).

## Gezinsdoop

In het gehele Nieuwe Testament is nergens sprake van een kinderdoop of zuigelingenbesprenging. De gedoopte gezinnen hadden geen kleine kinderen of ze werden niet meegeteld, hetgeen men uit het verband kan opmaken. Wij weten niet of Johannes de Doper vrouwen doopte, maar in het nieuwe verbond lezen wij, dat zowel mannen als vrouwen gedoopt werden (*Handelingen 8:12*). Over zuigelingen wordt echter niet gesproken.



1. In *Handelingen 10:44-48* staat nadrukkelijk vermeld, dat in het huis van Cornelius alleen zij gedoopt werden, die het woord beluisterden en die de Heilige Geest hadden ontvangen. Dezen spraken allen in nieuwe tongen. Bovendien was Cornelius met zijn hele huis godvrezend (*vers 2*). Zijn gehele huis werd behouden (*11:14*).  
Cornelius wachtte de apostel, terwijl hij zijn bloedverwanten en beste vrienden bijeengeroepen had (*vers 24*). Hij sprak: 'Wij zijn dan nu allen aanwezig voor het aangezicht Gods, om te horen al wat u door de Here opgedragen is' (*vers 33*).
2. In *Handelingen 16:14,15* en *40* wordt over Lydia en haar doop gesproken. Deze Lydische koopvrouw kwam uit Thyatira, vele honderden kilometers van Filippi verwijderd. Zij sprak over 'mijn huis' wat een aanduiding kan zijn, dat zij geen man had. Het ligt ook niet voor de hand dat een jongevrouw zo ver van haar geboorteplaats al zo'n belangrijke zaak beheerde. Als een verkoopster van purperen gewaden bezat zij ongetwijfeld personeel (haar huis). Dit huishouden wordt in *vers 40* aangeduid door 'de broeders'. Deze ontvingen een woord ter bemoediging.
3. In *Handelingen 16:32-34* wordt nog over de doop van het gezin van de stokbewaarder gesproken. Zulke gevangenisbewaarders werden gerekruteerd uit oude oorlogsveteranen. Allen in zijn huis konden die nacht het woord van God beluisteren. Allen waren oud genoeg om gelovigen genoemd te worden. 'En hij verheugde zich, dat hij met zijn gehele huis tot het geloof in God gekomen was' (*vers 34*). Dit sluit zuigelingen uit.
4. In *Handelingen 18:8* staat, dat Crispus met heel zijn huis tot geloof kwam. Ieder kind dat oud genoeg is om te geloven, is ook oud genoeg om gedoopt te worden. Niet alleen Crispus en zijn huis, maar ook vele Corinthiërs, die naar Paulus luisterden 'geloofden en lieten zich dopen.' Ook in onze tijd hebben wij het menigmaal meegemaakt, dat gehele huisgezinnen tot geloof kwamen en zich door onderdompeling lieten dopen.
5. Het huisgezin van Stéfanus, dat door Paulus zelf gedoopt was, had zich geheel ten dienste van de heiligen gesteld. Aan de Corinthiërs werd gezegd zich onder zulke mensen te stellen (*1*

*Corinthiërs 1:16; 16:15,16*). De tekst van de bijbelse verhalen weerlegt dus duidelijk alle gissingen, die de voorstanders van de kinderbeprenging bij de zogenaamde gezinsdoop maken.

6. Ook zijn er sommigen die een beroep doen op *1 Corinthiërs 7:14*. Daar staat: 'Anders zouden immers uw kinderen onrein zijn, doch nu zijn zij heilig.' Men meent dat hier een argument voor de kinderdoop te vinden is, maar deze mededeling van de apostel bewijst juist het tegenovergestelde. De apostel maakt een vergelijking tussen de ongelovige en dus ongedoopte man van een gelovige vrouw en de kinderen van dit echtpaar. Zoals de ongelovige man geheiligd is in zijn vrouw, zo zijn ook de onmondige kinderen geheiligd in de moeder. Waren deze kinderen gedoopt, dan waren zij zelf al ingevoegd in de gemeente en liep de vergelijking dus mank. Maar noch de ongelovige man, noch de onmondige kinderen waren gedoopt en beiden kwamen slechts door de gelovige vrouw in aanraking met het heil.

Uit dit alles leren wij dus, dat de kinderen niet gedoopt dienen te worden. Zij worden door hun ouders beschermd en geleid en komen op deze wijze in aanraking met het evangelie van Jezus Christus. Zo groeien zij op om later zelf de keuze voor Jezus te maken.

## TEKSTREGISTER

	<i>pagina</i>		<i>pagina</i>
<b>Genesis</b>		<b>Mattheüs</b>	
12:3	31	3:2	7
17:10,11	31,34	3:5,6	11
<b>Exodus</b>		3:6	85
3:6	81	3:9	9
29:24	80	3:11	19,55,62,67
<b>Leviticus</b>		3:12	73
8:30,31	80	3:14,15	15
23:11,20	80	3:15	17,85
<b>1 Samuël</b>		3:16	15,53,62
15:23	82	3:17	14,18,55
<b>Job</b>		4:1	69
7:1	26	4:10	69
<b>Psalmen</b>		4:12	20
22	70	6:20	29,51
119:88	28	10:32	46
<b>Jesaja</b>		11:5	22
35:8	25	11:11	10,22
53:6	45	11:27	65
55:7	64	12:28	53
55:10,11	26	13:30	74
64:6	49	16:24	45
<b>Ezechiël</b>		18:6	78
16:4	35	18:10	81
<b>Hosea</b>		19:14	79
4:6	72	21:23-27	13
<b>Joël</b>		21:26	9
1:4	73	25:41	74
2:11	73	28:19	19,59,83,86
<b>Maleachi</b>		<b>Marcus</b>	
3:2,3	71	1:9	87
4:1,2	72	1:10	53
		1:27	25
		7:7	87
		9:48	74
		9:49	71

10:13-16	86	5:25	11
10:16	80	5:43	64
10:39	71	7:22	34
16:15,16	59,86	8:36	35
16:17	63	10:17	70
<b>Lucas</b>		10:25	64
1:17	8,20	10:30	65
1:77	22	10:40,42	17
1:78	20	14:6	66
2:22	80	14:8,9	65
3:7	9	14:12	50
3:21,22	52,53	14:23	64
4:30	67	14:30	70
7:30	20	15:3	27,29
9:62	45	17:15	71
11:13	53	17:18,19	78
13:3	85	19:11	27
20:2-4	10	<b>Handelingen</b>	
24:49	52,67	1:8	46,65,67
24:53	54	1:14	54
<b>Johannes</b>		2:1-3	54
1:6-8	21	2:2,3	54
1:12-16	34,54,60	2:33	54
1:13	16,28,34	2:38	8,20,24,41,42,55,64,65,85
1:29,31	8	2:39	16
1:31,33	22	2:40	42
1:33	9	2:41	23,61,86
3:1,2	25	3:16	63
3:3	26	4:4	23
3:4	28	4:17	63
3:5	26,27	8:4-13	44
3:8	28	8:12	34,56,61,87
3:23	62,87	8:16	65
3:30	21	8:17	56
3:31	27	8:36-39	61,62,87
3:36	39	10:33	88
4:2	64,86	10:38	50,69
4:24	64	10:44	56
5:23	65	10:44-48	88
		10:47,48	56

10:48	65
11:14	56
13:41	25
16:14,15	88
16:31	65
16:33	61
16:34	88
18:8	88
18:24-28	22
18:26	19
19:1-7	19
19:4	8
19:5	56,65
19:5,6	56
21:5	56
22:16	12,41,61,64,83

#### **Romeinen**

1:24-28	70
2:5	29
2:29	35
4:11	32
4:13	31,36
4:25	14,70
5:1	49
5:8,9	41
5:17	38
6:1,2	47
6:3	14,24,43
6:4	24,47,86
6:5	18
6:11	43
6:18	39
6:23	7
7:4	43
8:2	33
8:4	42
8:17	36
8:18	46
9:25	57
9:30	49
10:17	59

#### **1 Corinthiërs**

1:16	89
3:13	71
6:10,11	27,44
7:14	76,89
10:2	40,43
11:1	60
11:29	87
12:13	36,43,67
14:22	55
15:19	71
15:38	48
15:45	27
15:46	30,60,85
15:49	30
16:15,16	89

#### **2 Corinthiërs**

3:17	65
4:16	49
5:3	50
5:20	63
6:18	65

#### **Galaten**

3:7	16
3:12	41,42
3:14	16,56
3:16	36
3:27	49
3:28	34
3:29	10,36
5:2	32
6:15-17	33

#### **Efeziërs**

2:1,2	7,36,45
2:6,7	49,54
2:10	42
5:25,26	29,41
6:12	26

<b>Filippenzen</b>			
2:7	70	10:22	27,57
2:8	14	11:1	55
3:3	35	11:25	81
3:6	42	<b>1 Petrus</b>	
3:7,9	42,48	1:23	26
<b>Colossenzen</b>		2:5	67
1:13	27,52	2:9	33
2:11	24,34,37,86	3:18	48
2:12	86	3:21	18,24,38,47,52,86
2:15	70	4:1	48
<b>1 Thessalonicenzen</b>		4:12,13	72
1:8,9	8	4:17	72
5:24	42	<b>2 Petrus</b>	
<b>1 Timotheüs</b>		1:4	39
3:15	80	2:9	73
<b>2 Timotheüs</b>		3:6,7	73
2:19	35	<b>1 Johannes</b>	
3:12	46	2:29	29
3:17	58	3:2	28
<b>Titus</b>		3:9	29
3:5	24,27,29,85	5:4	29
<b>Hebreeën</b>		5:7	64
1:14	81	5:18	71
3:1	28	<b>Openbaring</b>	
3:19	32	3:12	51
4:9,10	33	3:18	71
6:1	52,62	3:19	69
6:2	20	3:21	75
6:5	53	15:2,3	40
7:3	16	16:15	51
7:12	33	19:8	50
8:1	33	19:20	74
8:2	33	20:14	74
8:6	32	22:11	74
8:10	32		
8:13	20		
10:20	50		



## INHOUDSOPGAVE

---

Bij de derde druk .....	5
Hoofdstuk 1 – <i>De doop van Johannes</i> .....	7
Hoofdstuk 2 – <i>Jezus als dopeling</i> .....	13
Hoofdstuk 3 – <i>Paulus de wederdoper</i> .....	19
Hoofdstuk 4 – <i>De doop als bad der wedergeboorte</i> .....	25
Hoofdstuk 5 – <i>De doop als beeld van de besnijdenis des harten</i> .....	31
Hoofdstuk 6 – <i>De doop als begrafenis</i> .....	38
Hoofdstuk 7 – <i>De doop als opstanding</i> .....	47
Hoofdstuk 8 – <i>De doop als bede van een goed geweten</i> .....	52
Hoofdstuk 9 – <i>Doopbevel en doopformule</i> .....	59
Hoofdstuk 10 – <i>De doop in vuur</i> .....	67
Hoofdstuk 11 – <i>Wat doen wij nu met onze kinderen?</i> .....	76
Hoofdstuk 12 – <i>Waarom wij de kinderdoop verwerpen</i> .....	83
Tekstregister .....	90





## OVER DE AUTEUR

---

Johannes Emmanuël van den Brink werd op 6 februari 1909 te Haarlem geboren. Als kind van gelovige ouders had hij reeds op jeugdige leeftijd veel belangstelling voor Gods Woord. Hij volgde een opleiding aan de Christelijke Kweekschool te Dordrecht en was jarenlang werkzaam bij het christelijk onderwijs. Als meelevend lid van de gereformeerde kerk was hij actief in het evangelisatiewerk.

Door gedegen bijbelonderzoek begon Van den Brink te twijfelen aan de gereformeerde leer en ging hij zich bewegen in evangelische kringen. Hier werd hij voorvechter van de 'maranathaleer'. Na veel studie en gebedsstrijd kwam hij tot het inzicht, ook deze leer te moeten los laten. Zijn grote liefde voor Gods Woord bracht hem ertoe steeds intensiever te zoeken naar de volle waarheid Gods.

Nadat Van den Brink in 1936 gedoopt werd in de Heilige Geest, kwam hij op de weg van het 'volle evangelie'. Als een van de pioniers van de Pinksterbeweging in Nederland, wordt hij door velen als autoriteit op dit terrein beschouwd. Hij was voorganger van een volle-evangeliegemeente in Gorinchem, alsmede eindredacteur van het tijdschrift 'Kracht van Omhoog'.

Van de hand van J.E. van den Brink verscheen een groot aantal toelichtende verklaringen op verschillende bijbelboeken; bovendien schreef hij diverse verhelderende brochures over onderwerpen aangaande het Koninkrijk der hemelen.

J.E. van den Brink overleed in 1989.

**Van de hand van J.E. van den Brink  
verschenen onder meer de navolgende boeken.**

***Bijbelcommentaren:***

- DE PINKSTERBOODSCHAP VAN JOËL  
Toelichtende verklaring
- DE BERGREDE - Uw Koninkrijk kome
- HET KONINKRIJK DER HEMELEN -  
Toelichting op Mattheüs 13:1-52
- DE OLIJFBERGREDE  
Toelichting op Mattheüs 24 en 25
- ROMEINEN  
Toelichting op de Romeinen-brief
- DE EERSTE BRIEF AAN DE CORINTHIËRS  
Gezag en orde in de gemeente
- DE BRIEF AAN DE EFEZIËRS  
Het geheimenis geopenbaard
- DE BRIEVEN AAN TIMOTHEÛS  
Richtlijnen in het huisgezin Gods
- DE BRIEF AAN DE HEBREEËN  
Een beknopte bijbelstudie
- Toelichting op de  
BRIEF VAN JACOBUS
- DE BRIEVEN VAN PETRUS  
Toelichtende verklaring
- DE BRIEVEN VAN JOHANNES  
Toelichtende verklaring  
door A. van den Brink-voor den Dag
- OPENBARING VAN JEZUS CHRISTUS  
Tekst-voor-tekst-verklaring van het boek Openbaring

***Overige uitgaven:***

- ERFZONDE of duivelswerk?
- HET FUNDAMENT VAN HET GELOOF  
Hebreeën 6:1-3
- HET GEESTELIJKE ISRAËL
- HET PARADIJS - Schaduw en werkelijkheid

*Voor deze en overige uitgaven kunt u terecht bij:*

Stichting Uitgeverij Rhemaprint  
Postbus 84  
4200 AB Gorinchem

[www.rhemaprint.nl](http://www.rhemaprint.nl)